Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto . . . $6.00
Za pol leta $3.00
Za New York celo leto . $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 294. — ŠTEV. 294. NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 15, 1923. — SOBOTA, 15. DECEMBRA, 1923. VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

ZVEZA MED NARODNJAKI IN KOMUNISTI

Nemški komunisti in nacijonalisti se bodo združili v namenu, da strmoglavijo predsednika nemške republike, Eberta. — Francozi ne zaupajo Marxu, ki se je zavzel za Ligo narodov. — Mislijo, da ni to ničesar drugega kot diplomatičen trik. — Amerikanci navzoči pri pogajanjih glede reparacij.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. — Notranje politični razvoji v Nemčiji postajajo vsak dan bolj zapleteni in bolj resni.

Sedaj se je začela agitacija za zvezo med skrajnimi nemškimi narodnjaki in komunisti.

Združiti se nameravata dve stranki, ki sta se še pred kratkim časom smrtno sovražili.

Njun namen je strmoglaviti sedanjega predsednika nemške republike, Eberta.

"Eberta moramo odstraniti. Ebert je odgovoren za vse, kar je postalo iz nemške revolucije."

Nadalje priporoča časopis, naj se čimprej združijo nacijonalisti in komunisti v močno fronto ter naj strmoglavijo sedanjega predsednika nemške republike.

Komunisti lepijo po berlinskih hišah lepake, ki predstavljajo truplo nekega delavca, ki je bil pred kratkim umorjen pri demonstracijah v Hamburgu. Poleg trupla je Ebertova slika.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. — V Hirschevi livarni so aretirali par uslužbencev, ko so hoteli prodati vagon železa. Pozneje se je dognalo, da so delavci prikrili vlak, sestoječ iz dvajsetih vagonov ter prodajali vagon za vagon špekulantom.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. — Nemški zunanji minister dr. Stresemann je sklenil čimprej mogoče jasno dognati, kaj pravzaprav nameravajo Francozi glede Porenja in Porurja.

Kot zunanji minister v novem kabinetu je prepričal svoje tovariše in kanclerja Marxa, da je treba najprej to dognati, nakar se lahko pogajanja in posvetovanja nadaljujejo.

Dokler Nemci ne vedo, kaj pravzaprav Francozi hočejo in nameravajo, je naravnost nesmisleni lotevati se izboljševanja gospodarskih razmer.

Pariz, Francija, 14. decembra. — Ko so Francozi izvedeli, da se hočejo Nemci ž njimi pogajati brez vsakega posredovalca, se ni v njih porodilo upanje, pač pa sum.

Danes ali jutri bo sprejel francoski ministrski predsednik v avdijenci nemškega odposlanca von Hoescha. Pri tej priliki se bo ukrenilo dosti važnega, kar bo življenskega pomena za obe državi.

Nezaupljivi Francozi mislijo, da jih hoče spraviti nemški kaneler dr. Marx v past.

Domnevajo, da se bo samo zastrantega obrnil na Ligo narodov, ker hoče uvesti proti Franciji diplomatično ofenzivo.

"Petit Parisien" piše: — "Prav kmalu bomo vedeli, če ima Nemčija resno voljo ali če nas misli varati. Če pa hoče Nemčija s svojo najnovejšo politiko zavlečevati pogoje duesseldorfske pogodbe, se moti, ako misli, da bo kaj opravila."

Berlin, Nemčija, 14. decembra. — Nemško časopisje je z veseljem pozdravilo vest, da se bo tudi Amerika udeležila konferenc glede reparacij. Nemčija upa, da se bo marsikaj ukrenilo v njen prid, ako bodo navzoči tudi ameriški strokovnjaki.

Berlin, Nemčija, 14. decembra. — Nemška vlada je danes oficijelno naznanila, da bo plačala svojim uradnikom dne 17. decembra le polovico zasluženo plačo. Obenem pa obljublja, da bo plačala drugo polovico do Božiča, če ji bo le mogoče.

HAMBURG-AMERICA ČRTA JE ZMANJŠALA SVOJE OBRATOVANJE.

Hamburg, Nemčija, 13. dec. — Ker je priseljeniška kvota skoraj vseh dežela že izčrpana, je Hamburg-America črta zmanjšala svoje obratovanje. Zanaprej bo odplul vsak teden samo en parnik v Združene države.

Ostali parniki bodo vozili v južno-ameriška pristanišča.

KOLEDAR
za leto 1924
☞ STANE SAMO 40c ☜
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

POLJAKI PRIZNALI SOVJETSKO VLADO.

Varšava, Poljsko, 14. decembra. Danes zjutraj so tukaj zastopniki Rusije in Poljske podpisali pogodbo, s katero priznava poljska vlada sovjetsko republiko.

Tozadevna pogajanja so trajala več mesecev.

OBNOVITEV MADŽARSKE PO VZGLEDU AVSTRIJE.

Ženeva, Švica, 14. decembra. — Zastopniki Lige narodov so se začeli baviti z načrti glede obnovitve Madžarske. Madžarska bo najže obnovljena po vzgledu Avstrije.

INDIJANSKI PATRIOTJE ZMAGALI PRI VOLITVAH.

Calcuta, Indija, 14. decembra. Pri zadnjih volitvah je dobila samostojna indijska stranka velikansko večino. Zakonodajni svet bengalske vlade je vsledtega odstopil.

REVOLUCIJA V MEHIKI.

FEDERAL FORCES BARRING WAY TO MEXICAN CAPITAL.

Zgornja slika nam predstavlja mehiške zvezne čete v zakopih. Spodaj vidite oddelek mehiške zvezne kavalerije na ulici glavnega mesta.

ČEROKI-INDIJANKA PRI COOLIDGE-U

Miss Muskrat je obiskala v narodni noši Belo hišo ter prosila pravičnost za Indijance. — Indijanci so se obrnili tudi na Ligo narodov.

Washington, D. C., 14. dec. — Miss Ruth Muskrat, polnokrvna Indijanka iz Čeroki-rodu ter dijakinja na Mount Holyoke zavodu, je izročila včeraj predsedniku Coolidge-u poziv, naj skrbi vlada za nove šole, potom katerih bodo Indijanci deželе zopet deležni svojih starih pravic. Mlada dama je znala svojo stvar tako izvrstno zastopati, da jo je povabil predsednik na večerjo. Izročil je predsedniku knjigo: "Rdeči mož v Združenih državah", katero je spisal G. Lindquist in ki je posvečena "velikemu belemu očetu". Oblečena je bila v indijansko obleko, katero so izdelale Indijanke v Oklahomi.

Miss Muskrat, ki je prišla kot zastopnica indijanskih dijakov in dijakinj, je izjavila, da odklanja indijansko pleme vse one, ki ga skušajo ohraniti v primitivnem stanju. — Mi nismo tukaj za umetnike, da nas slikajo ter poročevalce, da napačno poročajo o nas, — je rekla. — Indijanci so upravičeni do izobrazbe, da bodo enkrat prenehali biti "varovanci" vlade. Mlada dama je opravila že dosti reformatorskega dela med svojim plemenom.

Paris, Francija, 14. decembra. Delegacija šestnajstih Indijancev Araphote plemena iz Wyominga, oblečena v polno vojno opremo, je dospela včeraj v Pariz. Prihod Indijancev je povzročil tako gnječo na kolodvoru, da je bil promet za nekaj časa ustavljen. Njih glavar, Old Eagle, je rekel časnikarskim poročevalcem, da se bo delegacija obrnila na Ligo narodov, ki naj bi uplivala na vlado Združenih držav, da naj da Indijancem iste pravice kot jih imajo drugi Amerikanci.

SAŠKA VLADA JE ODSTOPILA

Berlin, Nemčija, 13. decembra. Socijalistična vlada na Saškem je danes odstopila, ker je nemški demokratje niso hoteli podpirati. Socijalisti niso pred enim tednom hoteli zaeno z demokrati izreči nezaupnice notranjemu ministru Liebermannu.

ZAPAD POTREBUJE VELIKO DELAVCEV

Industrija proti sedanji priseljeniški postavi. — Ellis Island pomenja črni madež na grbu Amerike, — je rekel neki govornik.

National Industrial Conference, katere se je vdeležilo nekako 500 delegatov je razpravljala priseljeniško vprašanje in različni govorniki so dali izraza svojim osebnim mnenjem, kot zastopniki posameznih interesnih skupin. Omenjenih je bilo seveda tudi dosti stvari, ki bi ne mogle prenesti strožje kritike.

Pomožni delavski tajnik Henning je izjavil glede načrtov zvezne vlade naslednje: — Omejitev priseljevanja na gotov procentni odstotek, a obdržanje sedanjih veljavnih predpisov. Konzuli naj imajo pravico določiti že v inozemstvu pripustitev posameznega priseljenca. Prednost naj imajo sorodniki tukaj živečih in rokodelci gotovih strok, kadar se jih bo potrebovalo ter konečno neizurjeni delavci, katere se najbolj potrebuje. Vsak priseljenec naj bi prinesel s seboj zdravniško izpričevalo.

Hal Smith, tvorničar iz Detroita, je rekel, da niso industrijalci onstran Alleghany gorovja za omejitev priseljevanja. — Mi hočemo več delavcev na zapadu. Vzeli smo jih s farm, a sedaj je treba spraviti na farme nove priseljence.

L. J. Ellis, zastopnik Liberal Immigration League, je rekel, da je vse govoričenje o "nevednih priseljencih" bedastoča. Ravno take ljudi potrebuje Amerika. Treba je zahtevati od njih le zdravstveno izpričevalo ter potrdilo, da so poštenega značaja.

Ch. Emery, zastopnik National Ass. of Manufacturers, je izjavil, da ne bo njegova organizacija nikdar sprejela triodstotne kvotne postave kot trajno vladno odredbo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA', NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

BECKER USMRČEN NA ELEKTRIČNEM STOLU

Žid, ki je ubil ter zakopal svojo ženo, je moral na električni stol. Dva nadaljna sta bila tudi usmrčena.

Abraham Becker, George Hacker in Harry Santanello so v petek zjutraj s smrtjo plačali v jetnišnici Sing Sing svoje zločine. Njih usmrčenje je bilo sicer določeno na enajsto uro v četrtek zvečer, a warden Lawes je preložil usmrtitev za eno uro, ker se je vršila predstava kaznjencev v dvorani neposredno poleg hiše na smrt obsojenih. Nato pa so odvedli vse tri na električni stol in sicer najprvo Hackerja, ki je bil najslabši in nato Beckerja in konečno Santanello.

Celi večer, medtem ko se je vršila v dvorani predstava in še potem, ko so ugasnili zadnji zvoki ter so kaznjence zaprli v njih celice, so molili trije na smrt obsojeni. Rabi Katz je skušal tolažiti Beckerja in oče Cashin se je brigal za ostala dva. Ko so molili, so prodirali k njim neprestano zvoki godbe in včasih je bilo čuti ploskanje poslušalcev v avditoriju. Noben teh treh pa ni zapazil ironije usode, kajti ko so se sami pripravljali na smrt, je vladalo v njih neposredni bližini veselo življenje.

Becker in Hacker sta dobro vedela, da ne moreta pričakovati nobene milosti ter sta se vsled tega udala v svojo usodo, a Santanello je imel prav do zadnjega trenutka, dokler ga niso privezali na električni stol, upanje, da bo dovolil governer vsaj preložitev izvršenja smrtne obsobe. Prišel je zadnji na vrsto, ker je bil najmočnejši. Kot rečeno, je čakal do zadnjega trenutka ter prisluškoval, če bo zaslišal kak šum ali stopinje sla, ki bi prinesel odločitev governerja.

Tekom četrtka je podal Santanello wardenu izjavo, v kateri je obdolžil zločina, radi katerega je moral v smrt, nekega drugega. Warden je obevstil oblasti ,a ničesar se ni ukrenilo in Santanello je moral v smrt.

MEHIŠKI VSTAŠI SO BILI PORAŽENI

Obregonove čete so zavrnile vstaški napad pri Ocatlanu. Vstaši poročajo o zavzetju dveh mest. — Velika bitka se bo kmalu pričela. — Čete generala Gonzalesa so zasedle St. Andres. — Mesto San Marcos bo v najkrajšem času zavzeto. — Mir in red bosta kmalu uveljavljena.

Vera Cruz, Mehika, 14. decembra. — V komunikeju, katerega so izdali danes vstaški voditelji, se glasi, da se je general Estrada s tremi bataljoni, štirimi polki in desetimi aeroplani spoprijel s sovražnimi silami iz Mexico City.

To se mogoče tiče spopada med zaveznimi silami ter četami generala Estrade, ki se je končal z zmago Obregonovih čet, soglasno s poročili, ki so dospela pozna včeraj zvečer v Juarez. Spopad se je baje završil pri Ocatlanu, Jalisco, severozapadno od mehiškega glavnega mesta.

V ugotovilu se glasi nadalje, da so zasedle čete generala Gonzalesa, San Andres in Chalichicomula potem ko so porazile čete generala Topete. Sedaj se je organiziralo napredovanje proti Tehuacanu, kjer je koncentriranih približno tisoč federalnih ali Obregonovih čet.

V istem ugotovilu se tudi trdi, da je vsaki trenutek pričakovati zavzetja San Marcosa, čeprav ga obupno branijo Obregonove čete.

Juarez, Mehika, 1š. decembra. — Oficijelna poročila, ki so prišla semkaj, vsebujejo vest o prvem spopadu med zveznimi četami ter silami vstaškega generala Estrade v Jalisco. Boj se je završil v Ocatlanu ter se je končal z zmago federalnih čet.

Neki vstaški kapitan s 160 možmi ter 125,000 pesos gotovega denarja, je zapustil Estrado ter se pridružil federalnim četam.

Vstaši so bili popolnoma poraženi, je rekel general Martinez, prejšni poveljnik severnega ozemlja.

Pozorišče bitke se nahaja le osemdeset milj od Guadalajare, glavnega mesta Jalisco, kjer ima Estrada svoj glavni stan.

El Paso, Texas, 14. decembra. — Predsednik Obregon je poslal tukajšnemu "Timesu" sporočilo, v katerem daje izraza svojemu prepričanju, da bosta v Mehiki kmalu zopet uveljavljena mir in red in da ni treba gibanj, katera sta započela genrala Estrada in Sanchez pod vplivom de la Huerte, proglasiti za revolucijo, ker ne zaslužijo ta gibanja tega imena.

V brzojavki se glasi med drugim.

"Velike mase naroda nimajo nikakih simpatij do tega gibanja in na tisoče mož iz vseh slojev je ponudilo vladi svojo službo, da se bore proti izdajstvu.

"Dosti imam vzroka za domnevanje, da bodo v kratkem izdajalski vojaški voditelji strmoglavljeni in da bosta zopet po celi deželi uveljavljena mir in red.

"Čete so lojalne in po mojem mnenju ne more biti dosti dvoma glede skorajšnega in uspešnega konca kampanje."

Vse tri so kot ponavadi vprašali, če hočejo posebno večerjo, a le Becker je rekel, da bi rad je del kokoš. Vsi tri pa so prosili za cigarete in vsak je dobil po dva paketa.

Ko so privedli Beckerja pred stol, je rekel: — Če obstaja kak drugi svet in če bom imel kak upliv, bom storil nekaj za okrajneka pravdnika Cohna. Nato je pričakoval smrti kot da je v brivnici sedeč mirno na stolu. Proglašen je bil mrtvim ob pol ene. Vsi trije so bili navidez mirni in zbrani.

DENARNA IZPLAČILA
V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU
se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:
Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodneje.
1000 Din. $12.50
2000 Din. $24.80
5000 Din. $61.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.
200 lir ..... $ 9.90
300 lir $14.55
500 lir $23.75
1000 lir $46.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Za pošiljatve, ki prisegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po mogočnosti še posebni popust.
Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.
Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Tel.: Cortlandt 4687 New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by

Slovenic Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasure

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.0
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.5
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.0
		Za pol leta	$3.5

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhatttan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ŠEMASTA POSTAVA

V Washingtonu se zbirajo možje, iz naroda in od naroda izbrani možje, kojih sveta naloga je delovati za narod.

Nekateri so boli prosvitljeni, nekateri manj. In tisti, ki so manj, imajo ponavadi največjo besedo.

Sveta dolžnost vsakega poslanca je izpolniti obljube, ki jih je dal svojim volilcem ter skrbeti za dobrobit svojega okraja, svoje države in svoje dežele.

To je njegova dolžnost, pred katero mora vse drugo stopiti v ozadje.

Kljub temu se pa pojavljajo v poslanski zbornici in v senatu predloge, ki so v direktnem naskrižju z ustavo te dežele in z zdravo človeško pametjo.

V kratkem bodo nekateri modrijani predlagali naslednje: v Ameriki rojen otrok, kojega oče je inozemec, ni ameriški državljan. Tak otrok mora prositi za ameriško državljanstvo. Izpolniti mora vse one formalnosti, ki jih zahtevajo od priseljenca, ki je včeraj dospel v Ameriko.

Tozadevna predloga najbrže ne bo sprejeta.

Če bo pa vseeno sprejeta, bo ustvarila v Ameriki razredni sistem kot je uveljavljen po raznih nazadnjaških deželah na svetu.

Proti temu sistemu se je Amerika borila od svojega pričetka, sedaj ga pa hoče uveljaviti.

Predloga je posledica vojnega sovraštva in vojne nestrpnosti.

Nazadnje bo prišlo tako daleč, da bo imel več pravic in manj dolžnosti tisti, kojega stari oče je bil rojen v Ameriki, ter manj pravic in več dolžnosti človek, kojega stari oče se ni bil odločil za pot v Ameriko.

Sveta dolžnost vsakega priseljenca je, da si čimprej nabavi ameriško državljanstvo.

To smo že neštetokrat poudarjali in to je samoposebi umevno.

Ni pa pošteno, da bi otroci trpeli zastran lahkomišljenosti svojih starišev.

Kje bi bila že Amerika, če bi bili njeni pijonirji tako šovinistični kot kot so nekateri današnji njihovi nasledniki?

Ameriški kongres najbrže ne bo tratil časa s takimi predlogami.

Dopisi.

S pota.

Kar dregnil me je nedavni dopis iz Rock Springsa, Wyo., ko dopisnik omenja, zakaj da sem utihnil.

Stvar je taka: Kaj pa naj se vedno piše, in zakaj, ker če pišeš resnico, se gotovo komu zameriš. Laži je pa dandanes v vseh jezikih po raznih časopisih, kot tudi drugače. Prepir, ravs in kavs, veseli in žalostni dnevi.

Prijateljske kot sovražne razmere, vse to se je že obdelovalo po časopisih v letu 1923. Gruden pa nam koncem leta pokoplje naše doživljaje, le spomine nam pusti.

Smrt je zazibala v večno spanje več znancev in prijateljev.

V naši slovenski domovini vlada med sorodnimi brati gonja in pehanje za boljšimi vladnimi stolci, drugod tepta naše brate tujčeva peta, ki ni nič manj neusmiljena kot nekdanji Turek, ki je bil tudi sovražnik Slovanov in vere Kristove; tudi on je požigal poslopja naših pradedov, ravnotako šole in cerkve. Naš sedanji sovražnik dela isto, razlika je le ta, da je Turek molil Alaha, tujec, ki nas sedaj zatira, pa je kristjan.

Da, žalostni časi!

Tako maže nekdo po papirju, a je odpadnik in uganja le hinavščino kot največji farizej; vpije kot misijonar na prižnici: poglejte ga, bojte se ga, žepe si bo nabasal, dasi je ravno to, kar si sam želi. Polni si le svojo malho ter molze iz ljudi kot kmet iz kravjega vimena. Poglejte me, križ imam na prsih in veren sem, — kriči, v resnici pa živi za vse drugo. Druge obklada z odpadniki, ko sam spada med nje; druge blati, a sebe ne vidi, da je do grla v blatu. Vse to se je videlo leta 1923.

In kaj smo še opazili v preteklem letu? Pregovor pravi: — Če hočeš biti grajan, se prični ženiti, ako hočeš, da te hvalijo, pa umri. Toda bratec opisani poštenjak ali poštenjakoviči so pričeli z drugačnim evangelijem. Že v življenju sovražijo človeka, kadar pa umre, bi pa še mrtvega radi ubili, ako bi bilo mogoče, dasi bi morali biti poučeni, da nas ima le eden, to je Stvarnik, pravico soditi po smrti. Pa ne samo, da se že mrtvega obsoja, še brska se po starih pradedih (samo da sebe olepša pred javnostjo). Vse to smo opazovali leta 1923.

Če pomislimo, da se na konvencijah, kjer jih je zbranih po sto in več, dela za prazno čast in hvalo po pol ali še več dneva ter se jih sili po pet ali še več voliti v kak urad, ki ni mnogo več vreden kot strašilo na njivi, da odganja vrabce od zrnja. Urad se da na glasovanje, potem še na ožje glasovanje ter se s tem krati od sobratov drago plačani čas, za stvar ki bi se lahko pri večerji naredila ter s tem prihranilo stroške članom Jednote.

Toda kaj jim je do tega! Čez par let zopet vpijejo: — Nočem več tega stolčka in nočem več ura- rada. Ko pa pride konvencija, kako se hvalijo, kot bi jesih prodajali! Ko so pa izvoljeni, se pa slišijo razne opazke in pribombe, — češ, sedaj sem jaz gospodar!

Leto 1923. gre h koncu, in h koncu naj bi še tudi vse take, tu opisane reči!

— Narod naš, kam ploveš! — je zapel pred smrtjo goriški slavček, Simon Gregorčič. — Naš čolnič otmimo! — nam je klical, mi pa gremo po naših takozvanih mladih voditeljih v prepad!

Matija Pogorelc.

Spangler, Pa.

Naznanim vam, da vam pošljem dva dolarja za Glas Naroda. Tudi vam naznanim, da me tako močno veseli vaš list, da ga ne morem prehvaliti. Tako lepe povesti so v njem, da me kar veseli. Komaj pričakujem vlaka, da mi pripelje Glas Naroda. Že čez 14 let imam vaš list in vedno sem ga vesela. Zatorej sem tudi rojakinjo Ano Divjak nagovorila, da mora tudi ona se naročiti na vaš list. Bom še tudi koga drugega nagovorila, ker so tako lepe povesti.

Jaz že čez 14 let pošiljam denar skozi Sakserjevo podjetje svojim sorodnikom v stari kraj, pa še nikdar nisem niti enega centa zgubila. Vse je bilo odposlano naglo in zvesto. Zatorej vas bom vljudno priporočala še od zdaj za naprej vsem znancem in vsem Slovencem. Lepa, iskrena vam hvala za vašo zvesto postrežbo.

Če se vam ljubi, lahko priobčite teh par vrstic v list, da bodo rojaki vedeli, kako smo z vašim listom in z vašim poštenim in zvestim delom zadovoljni.

Naznanim vam tudi, da sem prejela vaš stenski koledar, za katerega se vam vljudno zahvalim.

Voščem vam vesele božične praznike in srečno novo leto. Želim vam prihodnje leto obilo uspeha in Glasu Naroda obilo novih naročnikov. Vas vljudno pozdravljam.

Mary Zemlock, Box 521.

Novice iz Slovenije.

Smrtna kosa.

Dne 20. novembra je na svojem posestvu v Vojniku umrl po daljšem trpljenju v starosti 70 let Anton Brezovnik, učitelj v pokoju, posestnik in predsednik posojilnice v Vojniku. Bolezen in telesna oslabelost sta ga že pred meseci navezali na dom. Brezovnik se je rodil pod slovensko kmečko streho v Vrhih pri Slovenjgradcu l. 1853. Obiskoval je gimnazijo v Celju, moral pa je v 8. razredu zapustiti zavod skupno z Bezenškom kot žrtev narodne zavednosti, ki je bila takrat težka pregreha. Brezovnik je odšel nato na učiteljski pedagogij v Gradec in je bil po končanih študijah nastavljen kot provizorični učitelj pri Mariji Pušćavniai v Pohorju. Nato je služboval na šoli v Framu, od l. 1884. pa je deloval v Vojniku do svoje upokojitve leta 1897. Delo v Vojniku na šolskem, prosvetnem, narodno-vzgojnem in gospodarskem polju označujeta in karakterizirata njegov trdni značaj in njegovo jekleno voljo. Takratne šolske in narodne razmere v Vojniku niso strle mladega slovenskega učitelja, ki se je odločil, da žrtvuje raje svojo karijero, kakor da bi se izneveril svojemu narodu. In res Brezovnik kljub velikim sposobnostim samo radi narodne zavednosti ni moegl postati nadučitelj. Anton Brezovnik je znan kot mladinski pisatelj. Iz njegovega spretnega reresa je izšlo več mladinskih in šaljivih del. Nacijonalno-politično spada Brezovnik v dr Dečkovo dobo, kateri se imajo Slovenci v celjskem okrožju zahvaliti za tolike uspehe. Od l. 1889. dalje je bil Brezovnik član celjskega okrajnega šolskega sveta in je storil kot tak mnogo dobrega za narodno šolstvo. Posojilnico v Vojniku, ki jo je osnoval sam pred 26 leti, je vodil do smrti vzorno in požrtvovalno. Z njegovo smrtjo je zgubil Vojnik enega onih redkih mož, ki niti v najhujših bojih niso omagali in ki so storili narodu mnogo dobrega. Brezovnik je živel svojim in svojemu narodu.

Dne 16. novembra je v Grosupljem po dolgi mučni bolezni zatisnil oči Alojzij Koprive, izvrsten gospodar, reden trgovec ter navdušen naprednjak in Jugosloven. Bil je duša vsem započetim in izvršenim gospodarskim in idealnim napravam grosupeljske doline.

V Gor. Logatcu je umrl po daljši, mučni bolezni bivši dolgoletni tamošnji župan Julij Lerassi, posestnik in trgovec. Pokojnik je bil vrl narodnjak in je jako uspešno deloval za napredek domače občine.

V Št. Vidu pri Stični je umrl v starosti 72 let Ivan Marinčič, posestnik, gostilničar in mesar, ugleden podjetnik in splošno priljubljen človek.

V Celju je umrla Marija Kukovec, soproga Vinka Kukovca, tamošnjega stavbenega mojstra. Pokojna je bila hči župana celjske okoliške občine Ant. Fazarinca.

Nesreča v Žapužah.

Dne 14. novembra okrog šestih zvečer sta se peljala s kolesi po glavni cesti proti Žapužam pod Št. Vidom Vinko Kogovšek in Anton Cilar, oba mizarja iz Dravelj. Nenadoma je privozil za njima majhen avto, ki je vozil ob desni strani ceste in podrl Kogovška s kolesa. Avto je Kogovškovo kolo polomil, njega pa močno poškodoval po glavi in životu. Šofer se za žrtve nesreče ni zmenil, marveč je hitro pogasil vse luči na avtu, da se ni mogle opaziti številke ter zdrjal naprej. Kogovšek je bil na odredbo zdravnika dr. Cirmana prepeljan iz Št. Vida v bolnico

Zastrupljenje z gobami.

V mariborsko bolnico so prepeljali Ivana Buchmeistra, nočnega čuvaja v ruški tvornici dušika, ki se je zastrupil pri uživanju gob.

Izropana blagajna.

V Rogaški Slatini je neznan uzmovič vlomil v trgovino Alojzija Hvalca ter odnesel iz blagajne 18 tisoč 500 dinarjev.

Prijet nevaren tiček.

Dne 16. novembra je aretirala ljubljanska policija nevarnega, že dolgo zasledovanega tatu Rajmunda Janežiča iz Križevcev pri Zagrebu. Zagrešil je po Hrvatski nebroj večjih tatvin, v Ljubljani, koder se je mudil šele prvi dan, pa je že tekom dopoldneva odpeljal kolo železničarja Silvestra Medveščeka in ga čez par ur prodal Franu Fabjanu za 500 Din.

Poroka.

Dne 18. novembra se je poročil v Petrovčah I. Juvančič, bančni uradnik v Mariboru, z gdč. Mileno Majdičevo, hčerko iz znane rodbine Petra Majdiča, veleindustrijalca v Celju.

Nesreča na vlaku.

Pri ljubljanskem poštnem vlaku se je na Zidanem mostu pripetila 19. nov. nesreča. Karl Ježek je padel s stopnic vagona in se hudo poškodoval. Morali so ga prepeljati v ljubljansko olnico.

Vaš avtomobil in vaše telo.

Če povprečen človek, ki ima avtomobil, ne ve o njega sestavu in kako skrbeti zanj, kot ve o svojem telesu, mu bo avtomobil v jako kratkem času prenehal služiti. Lastnik avtomobila ve vse o njem, cele ure se peča ž njim in ga popravlja ter skrbi, da je v dobrem redu. Ali skrbite primerno tudi za svoje telo? To je najbolj čudoviti stroj, kar jih je na svetu, in največja neumnost je, zanemarjati ga. Prva potreba je, da je telo čisto. Trinerjevo Grenko Vino je najboljše sredstvo v to svrho. Če hočete Trinerjev Stenski Koledar za leto 1924 za svojo sobo, vas bo spominjal sleherni dan vaših dolžnosti. Ta koledar je krasno umetniško delo. "The Midland Druggist Review" Columbus, Ohio, nam piše: "Sprejeli smo Vaš jako lep Koledar za leto 1924. V našem uradu bo zavzemal odlično mesto". Pošljite 10 centov za pokritje pošiljalnih stroškov: Joseph Triner Company 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. V slučaju da imate razpokan obraz ali roke vprašajte vašega lekarnarja ali prodajalca zdravil za Trinerjevo Ročno Raztopino. To je izvrstno sredstvo.

—Adv.

Peter Zgaga

Neki newyorški list daje naslednje nasvete mladim fantom, ki se hočejo ženiti:

* * *

Ko izbiraš punco, poizvedi, koliko denarja ima njen oče, koliko je stara, če je lepa in pridna.

Biti mora najmanj dve leti mlajša kot ti. Pa tudi nekoliko manjša mora biti kot ti.

To je potrebno, da si zasiguraš svoje dostojanstvo nad njo. Čimmanjša je, tembolj gori te bo morala gledati.

Plesati ne sme prav pod nobenim pogojem rada.

Če ima velik pocketbook, vedi, da ni v njem nič denarja.

Če ima majhen pocketbook, ni v njem nič denarja.

Če pa sploh nima pocketbooka, sploh nima denarja.

Nikar ne zahtevaj, da bi metala poljube za teboj, ko se poslavljaš od nje.

S tem jo kaj lahko naučiš, da ti bo pozneje metala kaj drugega v glavo, ko boš prepozno hodil k nji.

Če ti pusti govoriti, kar govori, kajti v zakonu ne boš imel dosti prilike za govorjenje.

* * *

To so jako dobri nasveti. Le škoda, da jih mladi fantje premalo vpoštevajo.

* * *

Časopisje poroča o nekem možu, da je izpil v dušku pol kvarta terpentina.

Ko se je zavedel, je rekel, da je bilo to še najboljše žganje, kar ga je pil izza uveljavljenja prohibicijske postave.

* * *

Ko dobi mož pismo od svoje žene, mu ni treba drugega prečitati kot zadnje vrstice.

In če je mož dober, bo sedel k mizi ter ji poslal tiste cente.

* * *

V New Yorku je bilo te dni veliko slavje.

Praznovali so desetletnico bogate gospe.

Kakšno desetletnico?

Bogata gospa je bila že vdesetič stara trideset let.

* * *

V newyorški jetnišnici so predvčerajšnjim z elektriko usmrtili tri zločince.

Eden med njimi, Becker, je zagrozil državnemu pravdniku: Če je kaj na onem svetu, bom prišel nazaj ter se maščeval nad teboj.

Državni pravdnik je lahko brez skrbi.

Tudi če je kaj na drugem svetu, ne bodo newyorške barabe puščali nazaj.

* * *

Kitajska je konečno postala resnična republika. Predsednik je objavil, da so državne zakladnice prazne.

* * *

Če bi morali narodi plačati vojne predno jih prično, bi bil mir ne le splošen, temveč tudi večer.

* * *

Med puncami, posebno med mladimi se je razvila zadnji čas velika agitacija proti poljubovanju.

* * *

V New Yorku so mislile zadnjič prirediti veliko parado. Parade naj bi se udeležile vse, ki niso še nikdar poljubile nobenega moškega.

Napočil je naznanjeni dan, toda parada se ni vršila.

Ena punca je zbolela druga pa ni hotela sama paradirati.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF FERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Začasni blagajnik LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik nelzplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. aj Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIČ, 1334 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 253 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko vstanovi z 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Dviganje potopljenih ladij iz Donave.

Družbi, ki se bavi z dviganjem potopljenih objektov iz Donave, seeje posrečilo dvigniti doslej dve ladji: "Maroša" in "Baranjo". To sta madžarska remorkerja, ki ta bila potopljena od srbske artilierije. V bližini teh dveh tovornih ladij se nahajajo še tri večje nemške ladje, ki bodo tudi v kratkem dvignjene, ter še dve drugi ladji, katerih dimniki štrlé iz vode. Vse te ladje bodo spravili, čim naraste voda, v smederevsko ladjedelnico, da jih poporavijo.

Afera kapitana Carlierja.

Odvetnik dr. Topalović se je obrnil do gospe Isellijeve s prošnjo, da se izjavi o svojem odnošaju napram franaoskemu kapitanu Carlierju, ki je bil v Beogradu aretiran pod sumnjo, da je umoril njenega moža. Gospa je odgovorila s kratkim pismom, v katerem odločno protestira proti izjavi svojega svaka Otona Isellija, da je imela ljubavno razmerje s Carlierjem. Ona izjavlja, da Carlier že od leta 1914. ni bil v njihovi hiši. Ako je to resnično, potem se bo preiskava pač morala višiti v drugi smeri in utegne priti na dnevni red zopet predpostavka o političnih motivih umora.

Odgovornost za železniške nesreče.

Prometni minister dr. Janković je podpisal naredbo o reorganizaciji železniške službe, po kateri bodo za vsa trčenja vlakov in za druge nesreče odgovorne direkcije. Na podlagi tega akta so dobili načelniki prometnega, eksekutivnega in strojnega oddelka ukaz, da izvišé v petih dneh reorganizacijo prometne službe in poskrbé, da bodo vsaj na glavnih progah nastavljeni sposobni in izvežbani železničarji.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA SLOVENSKI DNEVNIK V 'GLAS NARODA', NAJVEČJI ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Pošljite svoja božična denarna darila potom

BRZOJAVNEGA PISMA

Stroški tega pisma znašajo samo — $1,

a tako nakazana izplačila so izvršena v domovini v teku enega tedna.

Naša postrežba je brza in zanesljiva, a cene zmerne.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

$1.50

TRPLJENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y

Kako je bil pojasnen brooklynski dvojni umor?

Inšpektor Coughlin pripoveduje, kako je bila rešena skrivnost brooklynskega roparskega napada in dvojnega umora. — Policijski sistem opazovanja banc obenem s pretkanostjo detektiva je hitro razkril zaroto, ki je bila skrbno zasnovana in zamišljena.

Poroča inšpektor **John Coughlin.**

Slučaj, ki je znan sedaj kot — "Diamond slučaj", so pozdravili poslujoči župan Hulbert in drugi kot dobro delo policije. Policijski uradniki so prav tako dovzetni za izraze odobrenja kot drugi ljudje, a zajetje zarotnikov ter soudeležencev pri teh morilnih načrtih in ropih ima v sedanjem času veliko globlji pomen kot pa le uspešen kos policijskega dela.

Ni moja naloga hvaliti službe, koje član sem slučajno jaz sam. Tudi se ne bom poslužil te prilike, da delam izgovore za policijo, niti kot posameznika ali celoto, ker se ji ni posrečilo zalotiti vsakega zločinca ali ker ni vedela za zločine, še predno so bili završeni.

V mestu New Yorku pride približno po en policist na en tisoč mešanega prebivalstva in čitanje misli je kaj redek dar. Dolžnosti policijskega zbora so kaj raznolike. Vzdrževanje velikega in vedno naraščajočega prometa zahteva veliko število ljudi. Zločin, ki je bil tako drzen ter skrbno zasnovan kot je bil Diamantov slučaj, zahteva nadaljno nalogo od vsakega moža v službi, detektiva ali uniformiranega oficista, kajti nobenega moža ni v aktivni službi, tudi ne v najbolj oddaljenih predmestjih, v kojega delokrog bi lahko prile vsak trenutek bistvene faze takega slučaja.

V tem slučaju so navadni uniformirani policisti izvršili stvari, ki bi delale čast izurjenim detektivom. Nikakih buketov pa nimamo za take ljudi, nikake nagrade z izjemo izboljšanja njih rekordov ki služi nato kot temelj za napredovanje v službi. Možje v višjih pozicijah so vršili svoje delo, spadajoče v njih departmente, z največjo unemo in zvestobo in največjo naglico. Policijski department je bil zaposlen noč in dan.

Ravno dvajset dni po strelih, ki so uničili življenja bančnih uslužbencev Barlowa in McLaughlina v Brooklynu, je imel okrajni pravdnik Mr. Dood v rokah polne dokaze, s katerimi lahko utemelji svojo prošnjo za dvignjenje obtožb in vsi osumljeni so bili pod ključem, z izjemo dveh. Toda tudi ta dva nimata nobenega upanja, da bi končno ušla usodi. To je bilo brez dvoma usešno in hitro delo.

Inšpiracijski uspehi Sherlock Holmesa in drugih detektivov v povestih so zanimivi, a vsakdo, ki pozna razkrinkavanje zločinov, ve tudi, da je celih devetdeset odstotkov sledi napačnih, katerih pa kljub temu ni mogoče zanemarjati, in da je pot, vodeča k razkritju, zabarikadirana od sveta laži. Če pomislimo, da je pojasnjenje Diamondovega slučaja v tako kratkem času predstavljalo le deset odstotkov dejanskega dela, potem je jasno, kako velika je bila eneržija in kompetenca policijskih naporov.

Naslednja povest slučaja bo pokazala jasno procese, s pomočjo katerih so bili zločinci zasačeni. Nekateri teh korakov so bili pojasnjeni v listih od dneva do dneva, a dosti je tudi takih, katerih ni mogoče ob sedanjem času objaviti, iz povsem razumljivih razlogov. Pregled celega dogodka pa bo razkril nove pogoje in faktorje, ki zaslužijo polno pozornost ne ne uradnikov, katerim je poverjena naloga upravljanja mestnih zadev, temveč tudi bankirjev in trgoveev, ki so trpeli vsled delovanja banditov in ljudi, kojih naloga je proučevati socijalne razvoje.

Najbolj važna posledica tega slučaja pa je, da obljublja obrnit splošno pozornost na probleme zvezane s takozvanim "zločinskim valom" ter uveljaviti kake dalekosežne korake za preprečenje sličnih zločinov.

Pogoji, katere sem omenil, niso nikakor omejeni na New York. Ljudje, ki zasledujejo novice, vedo, da se je take zločine izvršilo v vsakem večjem središču prebivalstva in industrije po celi deželi in tudi v številnih manjših krajih. New York pa je prominenten radi svoje velikosti, svoje koncentracije bogastva ter prilik, katere nudi. Prebivalstvo šestih milijonov duš ne pomenja le velikanskega obsega poslov in denarja, ki predstavlja veliko zapeljivost za zločince. pač pa mora biti v tej masi človeštva nebroj ljudi, ki so pripravljeni zvršiti zločine. Zemljepisna razsežnost in kompliciranost življenja pa nudi večje prilike za skrivanje in beg.

Mode se pri zločincih menjavajo kot se manjevajo mode klobukov. Vsled velikanskega narastka mesta ter izpreminjajoče se narave prebivalstva se je pojavil nov tip kršilcev zakona. V posesti prirojene prebrisanosti, katero redkokedaj najdemo pri Anglo-Saksih, pitanih od mladega s povestmi o zapadnih banditih, oboroženih z orožjem, katerega lahko dobe in pogosto pod uplivom omamljivih sredstev in telesno slabo razviti predstavljajo mladiči tipa kot je zastopan v Diamond slučastare šole, ki so zdaj pričeli izginjati s pozornice.

Ceste, tenementi in beznice, pogosto pa celo spoštovani domovi, dobavljajo neprestano nove rekrute za to armado. Povest tega zločinca, ki je po značaju svojih glavnih igralcev in okoliščinah tipičen za številne druge, nas opozarja na preprečevalne odredbe socijalnega in postavnega značaja, ki ne spadajo v področje policije.

Zgodilo se je, da je bil najbolj zlokobni in slikoviti vseh teh zločinov, kar jih je presenetilo New York izza Hamy slučaja leta 1920 izvršen v Bath Beach okraju v Brooklynu.

Prostor, izbran za umora bančnih uslužbencev Barlowa in McLaughlina, ni bil niti samoten, niti odločen. Na svoji dnevni poti v New Urrecht podružnico Irvin Bank Columbia Trust Company so šli uslužbenci West End banke vedno po isti poti ter se vozili s podzemsko železnico do postaje na 55. cesti, čeprav so včasih izpremenili pot ter se vozili v avtomobilu. Poznali niso nikakih stranskih ulic ter tudi niso želeli varstva ali pa prosili zanj. Njih osebna varnost in varnost zaklada, katerega so nosili, je ležala izključno v ročnosti Barlowa z revolverjem.

Barlow je bil bivši policist. — Govorilo se je, da je uren z revolverjem in zarotniki, kojih eden je bil uradnik West End banke, so govorili med seboj, da je odločen star mož. Vsled tega je moral postati prva žrtev. Star pa je bil pet in šestdeset let. Pa tudi če bi bil star le trideset let, bi ne bila nič večja verjetnost, da uide usodi, ki ga je končno doletela. Človek ima oči le spredaj v glavi in celo najbolji mož postane počasen, ko prekorači petdeseto leto.

Vsled tega ni ničesar posebnega da so ga prekosili banditje, ki so imeli natančno izdelane in sestavljene načrte. Svoje življenje in denar banke je ohranil tako dolgo le raditega, ker ni še prišel čas. Ljudje, ki so ga ubili ter odnesli $43.000, so bili poprej preveč zaposleni. Imeli so druge opravke, kot se je izkazalo pozneje. Ko so nato pobrali njegovo truplo, je bila njegova desnica na revolverju v žepu.

Ubogi McLaughlin, star komaj štiriindvajset let, je bil enostavno le jagnje, katero se pelje v klavnico. Redni spremljevalec Barlowa je bil odsoten. McLaughlin, — pomožni blagajnik, ki je bil le eno leto v službi, je stopil na njegovo mesto. To je bilo njegovo prvo in zadnje potovanje z denarjem. Ko je bil Barlow spravljen s poti — in zdravniki so rekli, da je bil mrtev na mestu — sta se oba bandita obrnila proti McLaughlinju ter ga preluknjala s 6 streli. Ko sta hitela bandita navzdol po stopnicah postaje, z zavojem denarja in kovčegom, katerega je nosil McLaughlin, je ubogi mladič izdihnil v naročju nekega potnika, katerega je srečal na vlaku.

Vse je bilo končano v dosti krajšem času kot je mogoče povedati. Zločin je bil izvršen na hladen, premišljen in neusmiljen način. Večina potnikov, ki so prišli z vlaka na postajo, se je porazgubila. Eden teh potnikov, pohabljen prejšnji vojak, ki je stal, kjer so žvižgale krogle, je ostal, da si napravi duševno sliko morilcev, da pozneje potrdi njih identičnost. Mrs. Wenit, ki prodaja časopise, je čula sedem strelov ter bi mogoče videla zločince do konca, če bi ne omedlela, ko je videla opotekati se McLaughlina preko postaje. To je bilo vse. Mrtvi trupli sta obležali na postaji.

Na vogalu ceste so stali trije avtomobili. Prvi je bil lep nov Cadillac ukraden nekemu Monskiju na Grand Concouerse. Drugi je bil Ford in za njim nadaljni Ford. Oba bandita sta skočila v Cadillac avtomobil ter izginila s prvim Fordom, ki je bil tudi last morilcev. Dva pismonoša sta skočila v drugi Ford ter pričela zasledovanje, a nista mogla prehiteti Forda, ki je vozil pred njima. Naloga prvega Forda je namreč bila, ščititi bežeči Cadillac.

Avtomobili so vozili po redko obljudenih cestah, kjer je le malo hiš. Pot je bila dobro izbrana, dokler niso prišli na 67. cesti do jame, izkopane za polaganje novih cevi. Neki človek iz prvega Forda je izstopil ter odstranil s Cadillaca ličenčne plošče, a je mogel sneti le eno.

Ko so dve uri pozneje dobili Cadillac avtomobil, je še vedno ostala plošča s številko 961,094 in na tleh avtomobila sta ležali dve raztrgani škatlji za patrone in prazen futeral za revolver, kar je značilo, da so banditje na poti na postajo nabasali revolverje. — Te stvari in par odtisov prstov, o katerih ni treba na drobno govoriti, je bilo vse, kar so pustili morilci za seboj. Vse je kazalo, da jim je bila sreča mila. Opravili so pa svo je delo hitro ter so navidez srečno ušli s plenom. Imeli so denar, — svet je velik in New York je ogromen kup sena, v katerem je težko najti iglo.

* * *

Konflikt med zločinsko bratovščino ter silo postave in reda se nikdar ne konča ter je predvsem bitka z duševnim orožjem ter iznajdljivostjo. Življenje preganjanih napravi zločince skrajno premetene, kajti čuječi ali speči so vedno v nevarnosti za prostost ali celo življenje. Pri sestavi načrtov za zločinsko delovanje morajo vse izračunati z matematično natančnostjo ali pa se jim vse izjalovi. Izjalovljenje pa pomeni ječo in v hujših slučajih smrt. Obsežnost zločinov, kot je bil ta, katerega se izvrši v par minutah, potrebuje mesece in mesece priprav.

Bankir ali trgovec, kojega posel je imeti pri roki vedno večje množine denarja ali pa dragocenega blaga, mora vedeti, da je v tako obljudeni občini kot je New York vedno kak človek, ki tuhta načine, kako bi se polastil denarja ali dragocenosti. Če so ljudje, ki započno ali izvedejo te zločine, nevedni, jim je vendar lastna živalska prebrisanost dolenjih slojev prebivalstva, ki je stvar sama zase in ki je popolnoma nerazumljiva onim, ki žive na solncu. Nizki svet dela s silo, a živi s prebrisanostjo, da prekani kolikor pač more svet, katerega skuša oplenit. —

Znano je, da je roparski napad, ki se je končal z umorom obeh bančnih služabnikov, živel v glavah najmanj treh ljudi približno že eno leto; da so bili načrti pripravljeni, vsaj deloma, v notranjosti banke same in da je bilo končno najetih nekako deset ljudi, da izdelajo podrobnosti zločina in bega. Dejstva v slučaju, kolikor so znana, dvigajo zastor s cele slike ter mečejo luč na veliko število zločinov, ki so ostali dosedaj temni in nepojasnjeni.

Takoj po završeni tragediji je bila sporočena vest postajam na 72. in 74. cesti ter brooklynskemu in manhattanskemu glavnemu stanu. Glavni inšpektor Lahey in jaz iz Manhattana, kapitan Carey iz brooklynskega glavnega stana, detektivski kapitan Busby in veliko število detektivov je dospelo nato kmalu na pozorišče umora.

Poiskane so bile vse priče, ki bi mogle dati le količkaj informacij. Ko so našli zapuščeni Cadillac, so takoj registrirali številko plošče ter odtise prstov na karti. Detektivska seržanta Hunt in Tobin, ki sta izvedenca glede odtisov prstov, sta bila poklicana iz glavnega stana, da razvijeta in fotografirata odtise na avtomobilu. Vsi materijalni dokazi so bili zbrani v par urah in takoj se je pričel lov na morilce.

Če so napravili natančne načrte, če so opravili svoje delo premišljeno in dosledno, je bilo tudi delo policije natančno in koncentrirano. Izid cele zadeve kaže, da je bila policija v tem slučaju bolj uspešna kot pa banditje.

Celo leto pred izvršenjem tega zločina se je pričelo v policijskem departmentu obširno splošno gibanje, kojega namen je bil zavarovati banke in trgovske hiše, — kjer se hrani denar in dragocenosti v velikih množinah. Dokazalo se je, kakšnih obupnih sredstev se poslužuje bandit te nove vrste. V Bensonhurst okraju, ki je pod poveljstvom detektivskega kapitana Busby-ja, se je to delo skrbno razvilo. Pri ogledanju pozorišča umora ter poti, ki so si jo izbrali morilci na svojem begu, je zapazil inšpektor Lahey nekaj, — kar je pričelo delo takoj v pravi smeri, in kar je soglašalo z delom kapitana Busby-a, čeprav se je zdelo nekaterim brezkoristno.

(Pride še.)

Z voza je padel

Josip Andrejčič, hlapec pri ljubljanskih mestnih vožnjah. Pri padcu se je tako zelo potolkel po glavi, da je moral v bolnico.

Kdo je rešil srbsko armado?

Med francoskimi in italijanskimi vojaškimi krogi se je vnela ostra debata, komu gre zasluga za rešitev srbske armade. Francozi pravijo da gre pri tem največ zasluge njim in Angležem.

Francoski vojaški krogi so že z vso strogostjo izpodbili tla italijanskemu vpitju o velikanski zmagi pri Vittoriju Venetu. Strašna je bila jeza Italijanov na Francoze radi tega. V svojih vojaških revijah so Italijani z vso odločnostjo protestirali proti trditvam francoskih generalov, kateri pa ostajajo pri svojem mnenju, kakor so je napisali glede Vittoria Veneta.

Sedaj se je razvila med italijanskimi in francoskimi vojaškimi krogi ostra polemika radi svoječasnega reševanja srbske armade. "Rassegna Italiana" priobčuje članek v odgovor francoski vojaški reviji glede reševanja srbske armade. Francozi trde da je to njihovo delo in pripuščajo le še pomoč Anglije. Italija pa je pozabljena. Major Luigi Magnello priobčuje najprvo anglo - francosko - italijanski dogovor z dne 10. maja 1915 po katerem je bila Italiji izročena incijativa in popolno vodstvo za vse operacije na Jadranu. Na podlagi te konvencije je sprejela Italija tudi reševanje srbske armade podpirana pri tem šele v drugem času s strani Francije in Anglije. Italija je pošiljala živež, zdravila in obleke v Drač, ko so se pojavili tam prvi srbski oddelki. Pri Sv. Ivanu Meduanskem se je zbralo 5. januarja okoli 50.000 ljudi in 10.000 živali. med Tirano in Dračem 80.000 ljudi in 20.000 živali. Artilerijskih topov je bilo nekaj nad 120, mož pa je odpotovalo 400.000, ki so imeli seboj 60.000 konj in 65.000 volov. Transport je prevzela italijanska mornarica: šest velikih brodov in 12 manjših, ki so mogli prepeljati hkratu 25.000 ljudi. — Proti koncu januarja je bilo treba zapustiti Medno radi težke situacije; Francozi so pomagali pri vkreanju s sedmimi brodovi, pri prevažanju z dvema križarkama, s torpednimi lovci in podmorniki. Angleži so dali na razpolago nekaj svojih brodov. Najtežje delo pa je izvršila italijanska mornarica. — Agnello navaja število brodov, ki so operirali tačas na spodnjem Jadranu v varstvo rešilnih operacij: lahkih italijanskih križark 11, angleške 4, italijanskih torpednih lovcev 24, francoskih 12, italijanskih torpedovk 28, francoskih 8, italijanskih podmornikov 8, angleških 7, francoskih 8. Vsega skupaj se je transportiralo na italijansko stran v lazarete 193.594 ljudi in 10.153 štirinožcev ter veliko materijala. Prepeljanih je bilo več bolnih avstrijskih ujetnikov. Agnello trdi, da je dobila italijanska oblast po izvršeni rešitvi priznanje, da se je pa šele pozneje pričela kampanja proti resnici o reševanju srbske armade.

Italijani imajo to grdo napako, da vsako reč pretiravajo. Zato pa je izključeno, da jim bo kdo vse verjel. Kar pa trde francoski vojaški krogi, to pa drži kot pribito.

Najstarejša žena na Angleškem.

V Londonu je umrla te dni Mary Garretova v starosti 107 let. — Rodila se je dve leti pozneje nego angleška kraljica Viktorija, torej v dobi, ko je Evropa še živela v znamenju Napoleona. Do svojega konca je bila vedno čvrsta in zdrava. Najstarejša žena je sedaj 104 leta stara Anna Hoykinova, zelo bogata vdova. Popolnoma je zdrava in zadovoljna, rada pije pivo in pokadi na dan deset cigaret.

Tiberijeve ladje v jezeru Nemi.

Iz Rima poročajo, da se je osnoval načrt, da se dvigneta dve ladji rimskega imperatorja Tiberija, ki sta se v jezeru Nemi potopili pred devetnajstimi stoletji. Izvoljen je poseben odbor, katerega častni predsednik je Mussolini. Ta odbor hoče izvesti to delo in se obrniti do javnosti, da nabere v to svrho potreben denar.

Prazgodovinske dupline v New Yorku.

Francis A. Collins.

Vsled nekega čudnega slučaja so našli v sreu mesta New Yorka več duplin, v katerih so nekoč živeli in umirali prazgodovinski ljudje. Te dupline se nahajajo ob iztočnem obronku gričev, v bližini gorenjega dela Manhattan otoku, par sto korakov vstran ob Broadwaya. Čeprav deloma zakrita od rastlinstva dveh stoletij, so ostala ta primitivna bivališča vendar dobro ohranjena. Napravljeni so bili načrti, da se restavrira ta pečinska stanovanja kot so prvotno izgledala in da se nastani tukaj družino Indijancev, potomcev prvotnih prebivalcev, da zaključi sliko.

Pod vodstvom izurjenih starinoslovcev bodo ta duplinska stanovanja očistili ter pregradili. Notranjost bo zopet opremljena s kožami in priprosto posodo. V razpokah pečin so našli ostanke ognjev, kar znači, da so si prvotni prebivalci tukaj pripravljali svojo jed in ta ognjišča bodo zopet oživljena. V teh duplinah bo živela družina kakega pol ducata Indijancev, noseča domače kostume one dobe. Zgradili bodo tudi več hiš iz skorje, pokrite s kožami.

Inwood Hill je edini del Manhattan otoka, ki je ostal neizpremenjen kljub vedno naraščajočemu prebivalstvu. Sreča je hotela, da so bila duplinska bivališča slučajno vključena v ozemlje novega Inwood H.. parka. Ozemlje obsega 116 akrov ter je označeno kot mestni park. Na tem ozemlju je par privatnih rezidenc, a prvotna lepota okolice je bila slučajno hranjena. Park bo otvorjen za javnost približno v enem letu.

Starodavna duplinska bivališča so starinoslovci skrbno preiskali. Dognalo se je da bo majhen izdatek, približno dva tisoč dolarjev, zadostoval, da se restavrira ta bivališča v njih prvotno obliko. Načrt je bil navdušeno odobren od newyorškega komisarja za parke, dveh newyorških muzejev, ki proučava življenje Indijancev ter več arheoloških družb, ki bodo nudile vso potrebno pomoč. Restavracijski načrt je izdelal Reginald Pelham Bolton, ki je avtoriteta za indijanske starožitnosti v bližini New Yorka.

Mogoče bo nastaniti tukaj potomce prvotnega plemena Indijancev ki so živeli v teh duplinskih bivališčih pred prihodom Hudsona. Ostanek tega prvotnega plemena živi še vedno v Wisconsinu in Oklahomi. To so potomci rodu Delaware, ki je nekoč lastoval zemljo na iztočni obali Hudson reke. Ko bodo ta duplinska bivališča restavrirana in obljudena, bo postavljena krog ozemlja ograja, da se jih na ta način zavaruje.

Da se izpopolni sliko prazgodovinskega newyorškega življenja, bodo nosili ti Indijanci natančne reprodukcije oblek kot so jih nosili prvotni prebivalci Manhattana. Podrobne informacije glede tega nudi natančen opis domačinov ,katerega je spisal neki nizozemski priseljence leta 1650. Prvotni prebivalci New Yorka so ljubili kožuhovino. Nosili so jo neprestano poleti in pozimi ter že takrat uveljavili sedanjo žensko modo, da se nosi sredi največje poletne vročine kožuhe.

Najbolj običajne so bile kožuhovine iz medvedje kože, kajti tej ilo najlažje dobiti. V oni dobi je bil Manhattan otok poln medvedov. Isto kožuhovino so nosili pozimi in poleti in sicer v gorkem letnem času z dlako na zunanjo stran in v mrzlem z dlako na notranjo stran.

Nekaterim razredom Newyorčanov se danes očita, da se preveč radi leno oblačijo in da ljubijo kričeče barve. Tudi prvotni prebivalci Manhatana so ljubili barve in razkošje. Obleke so bile pogosto okrašene s številnim svetlim perjem, posebno peresi divjega urana. Precej izurjenosti so kazali domačini pri barvanju teh peres ter njih kombiniranju v presenetljive učinke.

Prvotni prebivalci Manhattana so si tudi radi barvali obraze ter se niso strašili naporov in težav, da si preskrbe potrebna barvila. Barvilo, ki je služilo kot rdečica, so mogli najti le daleč proti zapadu ter so ga prinašali na Manhattan otok po dolgih potovanjih. Najbolj priljubljeni barvi sta bili rdeča in črna. S temi nečimurnostmi pa so se pečali izključno le moški.

Prvotno prebivalci Manhattana niso imeli nobenega sistema, da spravijo s poti odpadke. Vse vrste odpadkov sa metali direktno pred vrata duplin in koč iz skorij. Preiskava teh odpadkov je razkrila številna zanimiva dejstva glede vsakdanjega življenja v teh davnih časih. Odpadki služijo tudi kot nekako merilo za določenje starosti teh naselbin. Nekateri ti kupi odpadkov so tri, štiri ali več čevljev globoki ter po pol akra razsežni. Očividno je bilo treba dolgih dob časa, da se nabere tako množino odpadkov. Pri odkopavanju teh skladov ter skrbnem presejanju so našli številne zanimive relikvije. Starinoslovci so našli, da postajajo orožja in orodja teh prebivalcev tem primitivnejša, čim globlje se kopljе med ostanki in odpadki.

Jasno je, da so prvotni prebivalci Manhattana neizmerno ljubili oštrige, kajti školjke oštrig najedmo v velikanskih množinah tudi v najglobljih plasteh teh odpadkov. Značilno je, da ni mogoče najti nikakih školjk navadnih "clamsov", čeprav je bilo vodovje krog Manhattana brez dvoma polno clamsov. Clamsi leže globlje v vodi ter jih je treba izkopavati, a Indijanci so bili preveč leni, da bi se mučili s tem.

Prvotni Newyorčani so tudi ljubili morske rake ali lobsterje. Niso pa se mogli odločiti, da bi zlomili škarje, najbrž radi majhnega napora ki je zvezan s tem. V gorenjih plasteh teh odpadkov najdemo stvari, ki kažejo, da so bili ti Indijanci v stiku s prvotnimi nizozemskimi naseljenci. V nižjih plasteh izginejo ti sledovi in iz tega se sklepa, da so nastali ti kupi dolgo pred prihodom belih ljudi, mogoče stoletja poprej.

Ti Indijanci so nad vse radi jedli meso. V teh odpadkih je na cele tope kosti ki kažejo, da so zavživali Indijanci vse vrste divjih živali. Indijanci so zavžili vse, kar so mogli najti, vključno srne medvede, rakune in druge divje živali. Zavžili so tudi ptiče, vključno divje gosi, orle, številne vrste rib ter celo kače. Med temi odpadki najdemo razbite okostnjake psov, ki nam pripovedujejo svojo lasto povest. Indijanci so pokopali nekatere svoje pse nedotaknjene, a razbiti okostnjaki kažejo jasno, da so se tudi psi oglasili na jedilnem listku teh Indijancev.

Indijanci so dosti svoje hrane skuhali. Po vseh teh stoletjih najdemo še vedno karbonizirane ostanke živil. Pri restavraciji duplinskih stanovanj bodo gorela ognja z ognjem na natančno istih ognjiščih kot so gorela pred davnimi stoletji. Dim, ki se bo dvigal proti nebu iz teh skalnih pečin, bo izpopolnil sliko.

Čeprav je bilo dosti duplin ter skrivališč pod skalami na Manhattan otoku v tej prvotni dobi, so si izbrali domačini le one dupline, ki so se odpirale na iztočno stran. Z zapadne strani so pihali mrzli vetrovi natančno tako kot še danes. Iztočne strani otoka so bile vsled tega v vsakem slučaju gorkejše. Današnji Newyorčan, ki živi danes na zapadni strani mesta ter se mora boriti pozimi z mrzlimi vetrovi, ko se vrača domov, bo gotovo simpatiziral s prvotnimi prebivalci Manhattana.

Prvotni prebivalci, ki so si mogli privoščiti razkošje hiše tekom zimskega časa, so si postavili slikovito zavetje iz drevesnih skorij. Te hiše so zgradili na ta način, da so zabili v tla veliko število drogov v krogu ter zvezali skupaj vrhe drogov. Zunanjo stran so nato pokrili s skorjo dreves in kožami, z luknjo na vrhu, ki je služila kot dimnik. Boljše izdelane koče so bile četverokotne oblike ter pokrite s skorjami.

DVORANA, V KATERI SE BO VRŠILA REPUBLIKANSKA KONVENCIJA.

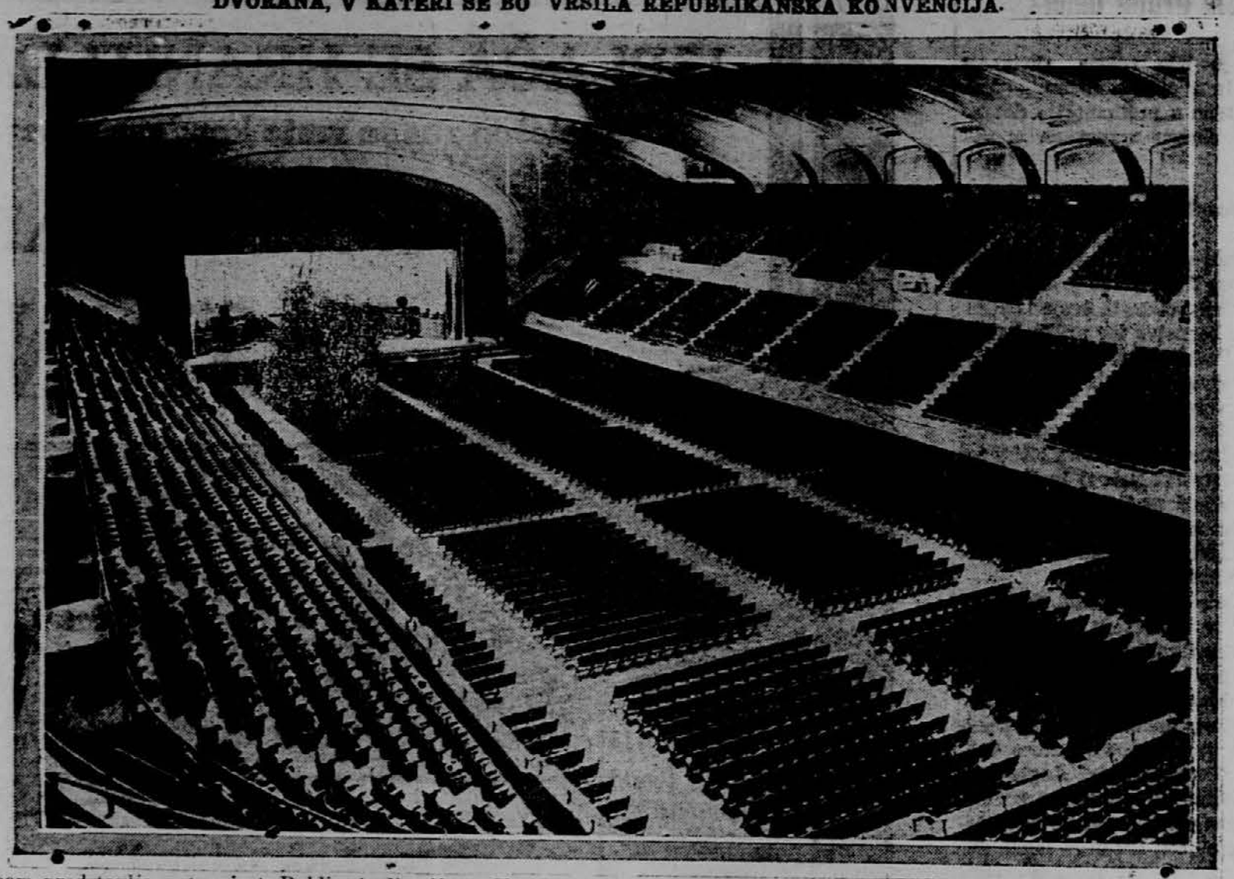

Slika nam predstavlja notranjost Public Auditorija v Clevelandu, kjer se bo vršila meseca junija prihodnjega leta konvencija. Poslopje je veljalo $6,500,000. V dvorani je prostora za dva najst tisoč oseb.

Namerava se postaviti več koč obeh tipov. V teh kočah bodo obesili kože in trofeje. Neka stara farmska hiša še vedno stoji na dotičnem ozemlju in porabilo se jo bo kot zimsko bivališče za Indijance.

Med posebnostmi naselbine bo tudi prvotni vrelec ali studenec ki je tekel že v dneh Indijancev. Nekaj let nazaj je bil ta studenec napeljan po ceveh v neki vodnjak, a sedaj bo studenec zopet tekel v svoji naravni obliki. Ta pokrajina je bila znana prvotno med Indijanci kot "Šorakapka". kar pomeni dobesedno "prostor vode". Vrelec mora biti vsled tega star že najmanj več sto let. V prvotnih nizozemskih časih je bil znan kot "Spouting Spring" ter se ga pogosto omenja v starih zgodovinah New Yorka.

Ne le pečine, temveč tudi obrežna črta tega ozemlja je ostala praktično neizpremenjena. Ko je bil zgrajen Harlem kanal za ladje, je ostal neizpremenjen lep kos ozemlja na južnem bregu Harlem reke. Ta obrežna črta je danes severna meja parka. Griči se dvigajo strmo od te obali in nekatera pribežališča v skalah so 160 čevljev nad vodno črto. Ob vznožju teh pečin stopi še vedno drevo, pod katerim se je baje Henrik Hudson pogajal z Indijanci.

Duplinska bivališča na Manhattan otoku so mogoče med najboljše ohranjenimi prazgodovinskimi mesti v Združenih državah. Danes stoje le par sto korakov od Broadwaya ter je mogoče priti do njih potom subwaya in pouličnih kar.

Ko bo restavracija teh duplinskih bivališč dovršena, bo predstavljala eno glavnih znamenitosti New Yorka.

Japonec in kopeli.

"Voda je strast Japoncev" piše Edmond de Goncourt. In v resnici so prav redki slučaji, ko se Japonec vsaj enkrat na dan ne okopa v topli vodi. Pri Japoncih kopelj ni le sredstvo za snago, ampak tudi sredstvo za umiritev in krepitev organizma. Najbolj ljubijo Japonci tople kopeli. Na Japonskem je tudi malo slučajev revmatizma, ker so Japonci z vsakdanjim kopanjem utrjeni proti tej neprijetni in mučni bolezni. Toplo kopelj Japoncev je povsem primitivno urejena. Ves kopalni aparat obstoja iz lesene banje polne vode, katero greje Japonec na navadni peči. Ko se voda dovolj ugreje, skoči Japonec v banjo in se vleže tako, da mu gleda le glava iz vode. Vsak Japonec, bodisi odličnik, bogataš ali revež, ima takobanjo v svoji hiši. Ako mu je soba premajhna, nese Japonec banjo kar na ulico in se kopa na prostem.

Skrivnostna nova in smrtonosna sila.

Poroča Ernest Brennecke.

V bližini velikega nemkega aerodroma pri Fuerthu, štiri milje izven bavarskega mesta Norimberka, so polja pokrita z mogočnim omrežjem žice. Pred kratkim je bilo štirinajst francoskih aeroplanov, ki so se nahajali na poletu Strassburga v Prago, prisiljenih pristati v bližini teh polja, ki segajo direktno preko glavne zračne črte med Parizom in Dunajem. Te aeroplane so na mestu zaplenile nemške oblasti in piloti so bili aretirani še predno so imeli priliko ugotoviti vzrok njih prisilnega prstanja. Eden teh plotov je pa vendar pronašel, da je bila izžgana več inčev široka luknja v njegovem tanku iz aluminija in da je bila stopljena svinčena cev, ki je dovajala gazolin, in sicer na način, katerega ni mogel razumeti.

Vsakih par dni so v bližini omenjenega letališča prisiljeni aeroplani, da pristanejo in nezmotljiva prednost teh nesreč, in sicer vedno na istem kraju ter na istem mestu, je pričela vzbujati veliko skrb med uradniki francosko-romunske korporacije za zračno službo. Glasi se, da preiskujejo agenti francoske tajne službe na skrivnem okolčine teh nesrečnih dogodkov, kajti verjetnost navadnih zadreg s stroji in težavnimi zračnimi toki ne morejo pojasniti teh vznemirljivih nesreč.

Ali se poslužujejo Nemci skrivnih žarkov, da uničujejo ter sprav ljajo izven akcije tuje aeroplane? Ali bi bilo mogoče uporabiti take žarke s še bolj smrtonosnim učinkom na različne druge načine?

Številni znanstveniki, ki so tekom zadnjih par tednov posvečali pozornost tem vpraanjem, se nagibajo k mnenju, da je to mogoče ali vsaj skrajno verjetno.

Že dolgo vrsto let so se vršili eksperimenti, ne le v Nemčiji, temveč tudi v Angliji in Ameriki, da se najde način, kako prenašati brezžičnim potom mogočne toke in ne le slabih signalov, ki potrebujejo ojačenja ob sprejemu. — Iznajditelj, ki bo našel pot, da se odpošlje žarek električne energije v katerokoli zaželjeno smer ter poljubne intenzivnosti, bo brez dvoma inavguriral novo dobo v vojskovanju, znanosti in industriji. —

To so očividno dosegli nemški tehniki v Fuerthu v slučaju francoskih aeroplanov in njih izvanredni uspeh ne bo mogoče presenetil onih, ki so v zadnjem času pazno zasledovali vse novice glede eksperimentov z vodljivim radijem, katere so vprizorili na veliki transkontinentalni postaji v Nauenu na Nemškem.

Ni dolgo tega, ko se je veliko število avtomobilov naenkrat ustavilo na neki samotni cesti, v bližini Nauena sredi noči. Nasprotujoča si poročila glede tega dogodka se je objavilo iz različnih uradnih in neuradnih virov. Številni izvedenci pa so mnenja, da kažejo vse okolščine tega slučaja, da so bile te kare ustavljene od mogočnega brezžičnega žarka, kojega natančna narava je bila nepoznana. Neki nemški tehnik, ki je spremljal dotični oddelek avtomobilov, je izjavil, da je odposlala postaja Nauen v oni noči direkten žarek, ki je imel tako značilne lastnosti in tako moč, da ga lahko smatramo za popolnoma novo bliko brezžičnega žarka.

Možnost, da pošilja omrežje žic na polju poleg Fuertha uničevalne žarke, postane še bolj zanimiva vsled dejstva, da je koncem preteklega leta odlični italijanski znanstvenik, profesor Rota, opisal eksperimente, katere je vršil s teluričnimi toki, prihajajočimi iz zemlje in s katerimi se je pečal slavni lord Kelvin malo pred svojo smrtjo. Trdil je, da bi bilo mogoče stopiti s temi toki težke mase novine na razdaljo estdesetih milj ter spraviti izven akcije brezžično brzojavno postajo na razdaljo dvestotih milj.

Uničevalni učinek električnih tokov z visoko frekvenco, katere se lahko polje skozi eter ali brezzračni prostor, brez uporabe žice, je več kot enkrat dokazal dr. Nikola Tesla.

Profesor A. M. Low, dobro znan in precej konservativen angleški znanstveni raziskovalec, se je zanimal za možnost, da se izumi nov in mogočen žarek, ki bi otvarjal neizmerne možnosti. Čeprav je rekel, da so po njegovem mnenju trditve glede nemškega izuma precej "za lase privlečene", je vendar opozoril na dejstvo, da so se znanstveniki že delj časa pečali z razkritjem nove sile, katero bi bilo mogoče projecirati ali vreči skozi ozračje v namenu, da se spravi aeroplane izven akcije.

Neki angleški zračni izvedenec, ki je tekom vojne dosti obstreljeval, je preštudiral ves tozadevni problem ter nato izjavil:

— Delal sem poskuse pri Brooklands z brezžičnimi žarki, da spravim aeroplane na tla, že v pričetku leta 1917 ter sem intenzivno proučil celi tozadevni predmet. Mislim, da se je iznašlo novo metodo koncentriranja na posebnih kovinah v strojih, mogoče s pomočjo sistemov žičnega omrežja, a mogoče tudi s pomočjo odbijajočih zrcal, kajti večina teh aehoplanov v Nemčiji je morala pristati ali se spustiti na tla ob solnčnih dnevih.

— Da se izogne tem žarkom, če se jih je sploh uporabljalo, je najboljša metoda leteti zelo nizko, celo tako nizko kot sto čevljev od tal, kajti stroj je nato v dotiku z žarki le na skrajno kratek čas. V veliki višini je stroj očividno pod vplivom in delovanjem žarkov na milje svojega poleta. Očividno obstoja pri tem namen spraviti stroj na tla s tem, da se odreže dobavo gazolina s pomočjo preluknjanja tanka ali pa cevi, ki dovaja gazolin v stroj. Vsak aeroplan mora pristati ali se spustiti na tla v teku četrt ure, če se doseže to. Po mojem mnenju bi imeli žarki skoraj gotov učinek na stroj, ki bi letel visoko. Jaz sem bil ranjen v višini 24.000 čevljev, a sem pogosto letel preko sovražnih zakopov v višini 200 čevljev, ne da bi se mi kaj pripetilo. Isto velja glede žarkov kot glede krogel.

Zavezniškim vojaškim izvedencem pa ne povzroča v sedanjem trenutku skrbi le dejstvo, da je bilo par trgovskih aeroplanov prisiljenih pristati v Nemčiji in da so bili izgubljeni, temveč v dosti večji meri presenetljiva možnost, da lahko oni, ki imajo žarek, s katerim lahko uničijo na veliko razdaljo zračne stroje, uničijo tudi druge stroje in to na poljubno razdaljo. Skrivnostni novi žarek, če v resnici obstoja, se lahko izkaže kot uničevalno orožje skoro neomejenih možnosti. Če pa bi se ta žarek uporabilo v miroljubne in koristne svrhe, bi bilo mogoče rešiti veliki problem transmisije ali prenos sile potom radija.

Predrzen vlom v Ljubljani.

Zadnje čase se zopet ponavljajo po mestu predrzni vlomi, ki jih ima nedvomno na vesti večja tuja vlomilska tolpa, ki se je priklatila iz Hrvatske in ji policija kljub intenzivnemu zasledovanju ne more do živega. V noči na 17. novembra so se gospodje vlomilci izkazali zopet prave mojstre: Odprli so izložbeno okno trgovine O. Bračko na Dunajski cesti in okradli iz njega več parov rokavic, nogavic in parfuma. Vse to jih pa brž kone ni tako vabilo, kakar razstavljena biserna ogrlica, vredna 29,000 kron, ki je istotako izginila z njimi. Pri odpiranju okna se jim je pripetila tudi nesreča, da je počila izložbena šipa, vredna 13,000 kron. Skupna škoda znaša okrog 50,000 kron.

Slava 45. pešpolka v Mariboru

se je vršila dne 21. novembra v spomin, ko je bila leta 1918. rešena usoda Maribora za Jugoslavijo. Bogoslužen je in sečenje kolača se je vršilo predpoldne v kasarni kralja Aleksandra, popoldne ob 3. pa vojničko veselje.

Vijolice v snegu.

Ljubljansko "Jutro" poroča: Sredi v snežnem metežu smo dobili z Gorenjskega ljubek pozdrav. Pozoren prijatelj nam je poslal šopek vijolic, ki so zrasle v Javorniku na vrtu ge. Marice Šušteršičeve. Res izredna igra narave!

Kako je d'Annunzio postal plešast?

Prosluli reški junak je bil v mladosti krasen mladenič z bujnimi lasmi. — Plešo je dobil vsled posledic dvoboja, ker mu je zdravnik v naglici vlil v rano steklenico železosalmijaka, da ustavi krvavenje.

Gabriele d' Annunzio je bil v svoji mladosti krasen mladenič. Povsod, kamor je prišel, je vzbujal zanimanje. Pesnik, katerega glava je gola kot biljardova krogla, je imel nekoč polno glavo bujnih svilenomehkih kostanjevih las, ki so dajali njegovemu licu pravi čar. Te kodre pa je izgubil na čuden način. D' Annunzio je rad zahajal v malo abruško mesto kjer je preživel svojo mladost, in ob takih prilikah je rad obiskal "Ressource" mesta društvo, kjer so stari politizirali, mladi pa plesali. Pri enem takih sestankov je naletel pesnik na nekega nadutega gosta, ki je v mestu igral glavno vlogo. Bil je advokat in ker je bil precej učen, je veljal meščanom kot nedosegljiva predpodoba svetovne elegance. D' Annunziu je bil mož na poti in ga je začel fiksirati. Advokat ga je stavil na odgovor radi njegovega izzivalnega zijanja. D' Annunzio mu je malomarno odvrnil: — Gledam vas, ker se mi zelo dopadete. — Posledica je bil prepir in poziv na dvoboj. D' Annunzio, ki je bil radi svoje kratkovidnosti na slabšem, je dobil udarec s sabljo po glavi, ki mu je lasno kožo do vratu precepil. Ker je rana zelo krvavela, je zdravnik v prvem strahu vlil vanjo vsebino cele steklenice železosalmijaka, da ustavi krvavenje. Krvavenje je ponehalo; rana se je lepo zacelila in ostala je samo brazgotina. Ali na obeh straneh brazgotine so polagoma začeli izpadati lasje in izpadali tako dolgo, da ni bilo nobenega lasu več na pesnikovi glavi. Železosalmijak je storil svoje delo.

Sredstvo nadaljše lepote.

Ena izmed najlepših in najčarobnejših žen evropskih je bila nekako pred 400 leti živeča Diana pl. Poitiers, ki jo je kralj Henrik II. francoski imenoval za vojvodinjo valentinsko. Še v svojem 60. letu je imela baje obrazek brez vsakih gub in je bila videti popolnoma dekliška. Njene sodobnice so govorile o nji, da pozna tajni recept, po katerem pripravljajo zanjo lepotno sredstvo, da je s hudičem v zvezi in take neumnosti ki izvirajo iz zavisti.

Parfumer te krasotice, pariški lekarnar Oudar je poznal tajnost Dianino, a izdal jo je šele dolgo potem, ko je počivala že v grobnici. Objavil je namreč sledečo izjavo:

"Jaz, lekarnik parfumer in ranocelnik George Oudard s tem izjavljam kot mož časti, odkritosrčnosti in vesti ter v najzvestejšem spominu in ljubem spominjanju na svojo blago gospo in gospodarico, madame Diane de Poitiers, vojvodinjo valentinoisko, da je bilo edino "tajno" sredstvo, katero je uporabljala, da se je lahko do svoje najvišje starosti radovala najpopolnejšega zdravja, življenske živahnosti, lepote in mladosti, deževnica.

Po resnici zagotavljam, da ni na vsem svetu nobenega sredstva, čegar neprestana uporaba bi pri umivanju in kopanju ohranjala mehkejšo in prožnejšo, znojnice čistejše in lepoto popolnejšo, kakor deževnica!"

Incident na ljubljanskem Gradu.

Ruski akademik Grigorjev je v noči od 18. na 19. novembra napadel s težko palico grajskega hišnika Hartarja, ko mu je prišel odpirat, češ, da ga je pustil tako dolgo čakati. Grigorjev, ki je bil brzčas vinjen, je razbil na hišnikovem stanovanju več šip. Radi težke telesne poškodbe se bo moral zagovarjati pred sodnijo.

Pogreb Josipa Stritarja.

Ljubljana, 29. novembra.

Slovenska prestolica je danes v dežju in gosti megli spremila nekdanjega gospodarja slovenskega slovstva, Borisa Mirana, na njegovi zadnji poti. V pisateljski grobnici, ki se od Aškerčeve smrti leta 1912. ni več odprla, bo počivalo srce, ki je v tujini tako zvesto bilo za svoj narod. Dolgo je bilo njegovo življenje, bogati sadovi njegovega ustvarjanja. Izmučen in strt je legel v grob eden največjih sinov našega naroda, ki je preživel vse svoje sodobnike in učence. Izpolnila se mu je zadnja želja, da "v zemlji domači leži, predragi mu zemlji slovenski, ki ji na tujem zvesto, vedno je hranil srce".

Gospoda Mirodolskega so danes rano v jutro položili na katafalk v Nar. domu. Sredi malega palmovega gozdiča, obdan od cvetja in vencev, je nemo zrl mož, ki je dajal slov. literaturi nove smernice. Zaprto je bilo njegovo oko. Svoboden je njegov dom, ničesar več mu ne more nuditi, in tudi narod je storil svojo zadnjo dolžnost: spremil ga je do groba. Kljub silno slabemu vremenu je bilo svetišče v Nar. domu vedno polno obiskovalcev in zlasti mladina se je prihajala kar trumoma poslavljat od svojega velikega učenika. Ljubljana sama se je odela v žalno obleko. Raz poslopja cest, po katerih je imel iti žalni sprevod, so plapolale črne zastave in gorele vse žarnice. Le medel njihov svit je prodiral skozi gosto meglo.

Ob ¾3. pop. so prenesli krsto pred Nar. dom, kjer je bil zbran cvet našega razumništva. Po cerkvenih obredih, ki jih je izvršil stolni dekan Nadrah, se je najprej poslovil imenom naučne uprave od pokojnika višji šolski nadzornik dr. Bezjak, proslavljajoč pesnikovo neodoljivo voljo in silo za ustvarjanje večne lepote in njegove neprecenljive zasluge za slov. narod, gimnazijski ravnatelj dr. Korun pa imenom profesorskega društva od vzgojitelja cele generacije slov. izobraženstva, moža, ki je bil slovenskim profesorjem v ponos.

Ljubljanska v Zvezi pevskih zborov včlanjena društva so zapela turobno "Narodno nagrobnico", nakar se je takoj začel razvijati žalni sprevod. Na čelu godba Dravske divizije, za njo deputacije sokolskih društev z zastavama ljubljanskega in kranjskega Sokola, oddelek skavtov in nato za enim praporom in križem nepregledne vrste šolske mladine. Vsi ljubljanski in mnogi zavodi iz bližnje okolice so bili zastopani skoro polnoštevilno, razen najmlajših učencev in učenk, ki so morali vsled skrajno neugodnega vremena ostati pač doma.. Vrstila se je osnovna šola za osnovno šolo, vse s polnoštevilnimi učiteljskimi zbori, godba Jugoslov. železničarjev, akademiki in za njimi zopet tisoči mladine ljubljanske srednje šole, deške in dekliške, s svojimi profesorji. Narodni naraščaj je pokazal svojo hvaležnost duševnemu velikanu, ki mu je s svojim delom omogočil, da se danes lahko uči v tako krasnem in popolnem jeziku.

Sledila so pevska društva z dvema zastavama, za njimi ljubljanski magistratni uslužbenci s krasnim vencem mestne občine, ki je nosil na trakovih napis: "Velikemu pesniku in častnemu meščanu Mestna občina ljubljanska", nato pa dijakinje dekliške realne gimnazije s cipresnimi venci in napisi Stritarjevih del. Za cvetličnim vozom, ki je bil poln vencev in šopkov, je nosil uslužbenec pogrebnega zavoda Stritarjevo odlikovanje: red sv. Save III. razreda, nato se je peljala duhovščina, za njo pa je šestero vrancev vleklo mrtvaški galavoz, dostojanstveno, kakor da se zavedajo, kako velikega pokojnika vozijo. Tisoči in tisoči, ki so tvorili gost špalir na celi poti od Nar. doma do pokopališča, so se še zadnjič poslavljali od gospoda Mirodolskega. Ob krsti so tvorili častni špalir predstavitelji naših pesnikov in pisateljev.

Neposredno za krsto so stopali pesnikovi sorodniki; njegova gospa in sin Milan se radi bolezni pogreba nista mogla udeležiti. Namestnik velikega župana dvorni svetnik Kremenšek in divizijski komandant gen. Stojanović sta načelovala vrstam zastopnikov oblasti in korporacij. Bili so med njimi: ljubljanski župan dr. Perič, mestni župani dr. Hrašovec (Celje), Ciril Pirc (Kranj), dr. Karba (Kamnik), Drag. Lončar (Tržič) in številni župani drugih občin, ljubljanski konzularni zbor, predsednik upravnega sodišča v Celju dr. Vrtačnik, zastopniki drugih drž. oblasti, podpredsednika Jugoslov. demokratske stranke J. Turk in posl. Reisner, rektor univerze dr. Kidrič z dekani in univ. profesorji, oficirski zbor, zastopniki političnih strank, številnih organizacij, narodno ženstvo itd. Sprevod se je pomikal ravno eno uro.

Po izvršenih obredih v kapelici sv. Krištofa so položili Jos. Stritarja k večnemu spanju v pisateljsko grobnico, v kateri že počivajo: Fran Gestrin, Božidar Raič, Simon Rutar, Ivan Resman, Fran Levstik, Ivan Železnikar, Josip Podmilšak in Anton Aškerc. Deklice z venci pesnikovih del, pevci in deputacije so stopili v polkrog okoli groba, nakar je imenom slovenskih književnikov izpregovoril dvorni svetnik Gangl Borisu Miranu (Stritarju) zadnje slovo. Za njim se je poslovil od velikega pesnika Branko Jokanović, predsednik akad. društva "Jadran" čegar častni član je bil Stritar.

Mladenke so položile vence s pesnikovimi deli na grobnico, pevci so zapeli "Blagor mu" in grob se je zaprl. Objela sta ga mrak in megla.

Zaušnica na napačno adreso.

V Kovnu na Litavskem se je na konjski železnici odigral slučaj, ki se je začel dramatično, končal pa zelo komično. Neka elegantna dama je med vožnjo nenadoma vstala ter priložila poleg nje sedečemu postarnemu gospodu dve krepki zaušnici. Slednji je prestrašen odskočil, jecljajoč nekaj besed, vendar se dama ni hotela potolažiti in je začela kričati ter je končno celo izbruhnila v jok. Slednjič je interveniral sprevodnik ter zahteval od dame, naj navede vzrok svojega dejanja. Gospod je odločno zanikal, da bi vedel, čemu mu je dama priložila zaušnice. Dama je končno sramežljivo priznala, da jo je gospod vščipnil v nogo. Nasprotno je slednji proti temu odločno protestiral in je izjavil, da je obdolžitev laž. Tudi je pozval damo, da naj gre ž njim na policijo, kjer se bo stvar razjasnila. Nenadoma pa je zakričala tudi neka druga dama ter je trdila, da je njo istotako nekdo vščipnil v nogo. Nastala je splošna zmešnjava, dokler ni neki policijski uradnik pod klopjo odkril veliko gos, katero je neka kmetica tja položila. "Zločinec" je bila torej gos, gospod je pa po nedolžnem dobil zaušnice.

Usmiljene Američanke.

Iz Gorij ob Zili poročajo: Ziljske Američanke so se združile v poseben odbor in nabirale dolarje za ziljske ubožce in sirote. Pred kratkim so poslale nabrano svoto — 46 milijonov avstr. kron — gospodu J. Fina, ki jo je vestno razdelil med uboge Zilane. Nabiralkam se obdarovani tem potom toplo zahvaljujejo.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

KAŠELJ

je vendar neprijeten znak in se ga ne sme zanemarjati. Uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM,

kateri olajša kašelj te odvrni mnogo trpljenja. Je ravno tak dober za odrasle kakor za otroke.

Cena 25 in 50 centov.

Vprašajte po lekarnah.

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

zoper prehlad, gripo in za odpomoč pri glavoboli vsled prehlada.

Cena 30 centov.

W. F. SEVERA CO.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

"POGODBENI DELAVCI."

Pred kratkim je neki jako razširjeni časopis na Danskem v enem članku o priseljevanju v Ameriko svetoval svojim čitateljem ki bi radi šli v Združene države naj si še pred odhodom priskrbijo službo v Ameriki, češ, da bodo potem pripuščeni v zemljo brez vseh težkoč. Brezdvomno tudi drugi časopisi drugje po Evropi dajejo takih nasvetov in mnogo ljudi res misli, da je temu tako. Resnično pa je ravno narobe. Nasvet dotičnega časopisa je bil tako gorostasen in utegne imeti tako usodepolnih posledic za ljudi, ki se dajejo pregovarjati, da je danski oddelek Foreign Language Information Service tako poskrbel za to, da se danski časopisi v starem kraju pravilno poučijo v dotičnih določbah priseljeniškega zakona. Ali kakor rečeno, tudi drugje — in tako tudi pri naših ljudeh — vladajo dostikrat popolnoma krivi pojmi o tem da-li je boljše zagotoviti si poprej delo v Ameriki ali ne. Resnica je ta, da Združene države ne dovoljujejo vstopa v zemljo tako zvanim pogodbenim delavcem (contract laborer), t. j. onim, ki so si zagotovili delo še pred svojim prihodom v Združene države.

Nekatere druge dežele, n. pr. v Južni Ameriki, ne le da ne delajo nikakih težkoč takim "pogodbenim" delavcem marveč jim dajejo prednost pred drugimi in celo jim nudijo razne olajšave. Al' Združene države zavzemajo ravno nasprotno stališče. Morda iz te različne priseljeniške politike je nastala zmenjava in nesporazumljenje. Združene države — treba zapomniti si — izključujejo "contract labor" in dovoljujejo vstop le onim "pogodbenim delavcem" glede katerih zakon napravlja izrecno izjemo.

Že od leta 1885 so ameriški priseljeniški zakoni prepovedali prihod takozvanih "contract laborers", namreč delavcev, ki so bili že v starem kraju najeti za delo v Združenih državah. Da je bila ta določba vzakonjena, je pripisati dejstvu, da so dostikrat tukajšnji delodajalci potom agentov vdinjali v starem kraju nepoučene delavce. Delodajalec se je obvezoval plačati za prevoz takih delavcev, dočim so se ti morali obvezati, da bodo tekom določene dobe delali pri njem ob jako nizkih plačah. Posledica tega početjanja pe bilo polamljanje ameriškega delovnega trga in znižanje mezd tukajšnjih delavcev, zaposlenih v enakem delu. S tem je tudi prišlo v Ameriko mnogo inozemcev, ki niso imeli dosti denarja za svoje prevozne stroške in ki niso prihajali, da bi se tukaj nastanili, marveč le radi omamljivih obljub delodajalcev, katerim je bilo le do tega, da dobijo delavce po ceni. Da se temu v okom pride, je kongres vzakonil takozvano "contract labor law".

Zakon označuje kot "contract laborer" (vnaprej najete delavce) vse inozemce, kateri so prišli v Ameriko vsled nasveta, podpore ali pregovarjanja oseb, ki so jim obljubile ali ponudile delo naj bo ta ponudba ali obljuba resnična ali goljufiva ali kateri prihajajo vsled ustmene, pismene, ali tiskane, izrecne ali prikrite pogodbe v svrho kateregasibodi dela, kakor tudi one delavce, ki so prišli vsled oglasov za delo, tiskanih, objavljenih ali razdeljenih v inozemstvu.

Število priseljencev, katerim katerim priseljeniške oblasti ne dovoljujejo iz teh vzrokov vstopa v Združene države je precejšnje. Tekom minolih dvajsetih let je povprečno število izključenih 'contract laborers' znašalo 1500 na leto. Največ jih je bilo izključenih leta 1914, namreč 2793. Zakon proti vnaprej najetim delavcem je jako strogo določen. Prepoveduje vsako ponudbo dela, ako se sprejem te ponudbe s strani priseljenca utegne smatrati kot pogodba, in prepoveduje tudi vsako obljubo, ki posebno označuje, take vrste delo bo dotičnik imel opravljati. Raditega, ako kdo nagovarja svojemu prijatelju, naj pride v Ameriko, češ, da mu je njegov "foreman" obljubil, da bo tudi njemu dal delo, čim pride sem, utegne to dejstvo imeti za posledico, da bodo priseljeniške oblasti izključile dotičnega priseljenca.

Zakon pa določa tudi nekaj izjem k splošnemu pravilu. Priseljenci, ki spadajo k nekaterim poklicem, smejo priti, ako ni drugih ovir, tudi ako so se vnaprej pogodili za delo ta:ko so: igralci po poklicu, umetniki, predavatelji, pevci, bolniške strežnice, duhovniki, vseučiliščni profesorji, priznali znanstveniki, hišni sluge in služkinje (ne pa osebni postrežniki) in razstavljalci in njihovi pomočniki, ako je kongres odobril take razstave. Dovoljeno pa je tudi importirati izurjene delavce, ako ni tukaj delavcev v dotični stroki, pod pogojem pa, da je dal Secretary of Labor vnaprej dovoljenje za njih prohod.

S tem v zvezi naj omenimo, da zakon izključuje od vstopa v Zdr. države tudi vse priseljence, za katere so bili stroški prevoza posredno ali neposredno plačani od strani kakega podjetja, jednote, društva, občine ali inozemske vlade.

Kaj so pili stari Rimljani?

Stari Rimlani so pili razen vode pravzaprav le vino, vse druge pijače so bile v navadi samo po provincijah.

Zrelo grozdje, ki so ga imenovali tudi "viseče (namreč na trti) vino", so trgali v košare. Nato so ga devali v kadi ali čebre, kjer so ga tlačili moški z bosimi nogami kakor v vinogradu. Stlačeno grozdje so nesli potem v mehovih pod stiskalnico. Mošta, ki se je natekel, preden so stlačili grozdje z nogami, često niso pustili vreti, ampak so ga zapečatili v steklenice in jih hranili v mrzli vodi. Druga vrsta je bil mošt, ki se je natekel po tlačenju z nogami tretja pa kislati mošt iz tropin pod stiskalnico. Večinoma pa so devali ves mošt brez razlike v isto posodo. Na tropine so nal'li vode prideli vinskih droži in nekoliko kuhanega mošta; to zmes so čez 24 ur še enkrat tlačili z nogami in stiskali pod stiskalnico. To je bilo vino za sužnje, delavce, vojake, pa tudi za ženske. Stare žene so prav rade pile za vino iz tropin posušenega grozdja, katueremu so primešali kuhanega mošta. Posebno močno, sladko vino so dobili tako, da so pustili grozdje cel teden na solncu, da je ovenelo in se posušilo.

Mošt so spravili v velike, trebušaste lončene posode, kjer je vino vrelo; lesenih sodov niso rabili niti še v 1. stoletju pred Kr. Posode so pred uporabo zasmolili. Da bi dobilo vino poseben okus, so devali včasih v mošt smolo, sader, ilovico, apnenec in mramor. Posode so pustili odprte, po vretju pa so jih pokrili s pokrovom in zamazali s sadro. Vinska klet jim je bila hladna, proti severu ležeča čumnata, navadno pod zemljo.

Boljša vina, ki naj bi dočakala visoko starost, so prelili, ko so se polnoma umirila, v steklenice in amfore (dvoročne, podolgaste, proti dnu vedno ožje lončene vrče), ki so jih razpostavili v kleti ob stenah ali pa po tleh v pesku. Bile so zamašene z lesenim ali plutovinastim zamaškom ter zamazane s sadro ali smolo, da ni mogel zrak zraven. Na posodo ali pa na listek, ki je visel na njej, če je bila posoda steklena, so napisali ime vina in letnik, t. j. ime konzula dotičnega leta. Pozneje so prenesli amfore v čumnato v prvo nadstropje, ki se je imenovala "apotheca" in je ležala tako, da so mogli napeljati vanjo dim, ker so menili, da dim pospešuje staranje vina.

Vobče so ljubili stari Rimljani le stara vina; rajši so pili staro vino slabše vrste nego mlado najboljše trte. Bogati Rimljani so bili sploh zelo izbirčni tudi v vinu; ne le da sa uvažali tuja vina, ampak pridevali so vinu razne grenke stvari, n. pr. miro, aloo, razne cvete in zelišča.

Razen vina so Rimljani radi pijačo "mulsum" (medico), ki so jo pripravljali tako, da so vzeli najboljši most mu primešali medu (ena četrtino vina in eno petino medu) ter ga potem napolnili v steklenice ter jih zamazali s zadro. Čez mesec dni so pijačo zopet prelili v drugo posodo.

Izpred sodišča.

Surov trgovec z živino

je Jurij Sevničar z Zabrda. Dne 16. septembra se je podal Ivan Šešek na prošnjo Franca Uršeja z Zabrda k obdolžencu po neko kravo. Ko sta se pa srečala že na potu, je prišlo med njima radi krave do prepira. Sevničar trdi, da ga je Šešek najprej udaril za uho, kar mu je vrnil, za udarce z debelo palico po glavi pa noče nič vedeti. Ker pa je okrožno sodišče v Celju bolj verjelo Šešku, ki je imel vsled opetovanih udarcev z nekim debelim predmetom tudi polomljena rebra, je bil Sevničar obsojen na 2 meseca ostre ječe.

Smrtna obsodba

V Varaždinu je bil obsojen na smrt orožnik Josip Peščica, rodom iz Istre, ki je v Bednji ustrelil svojo bivšo zaročenko in njenega moža I. Levandića. Zločin je izvršil tretji dan po poroki, potem pa se je potikal po gozdovih, dokler ga niso vjeli.

Spoštuj očea in matter...

Zoper to božjo zapoved in kazenski zakon se je pregrešil Miha Duša, 22letni rudar v Trbovljah. Po večkratnih prepirih je meseca oktobra ob neki priliki vrgel na tla svojega lastnega očeta, ga tolkel s pestmi in udaril z nekim lesom po čelu. V svojo mačeho je vrgel kos lesa ter iz hudobije poškodoval pohištvo svojega očeta. Pred celjskim okrožnim sodiščem je dobil 1 mesec poostrene ječe.

IZPLAČILA v AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji —

se more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konzula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je približno $200.— za enega potnika.

V slučaju, da naslovljenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobi pošiljatelj lahko dolarje nazaj ali nam pa na novo naroči izplačati nakazani znesek v dinarjih.

Nadalje se nam zdi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo priporočati pošiljati čeke v Jugoslavijo.

Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že zgoraj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlade pod kaznijo prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi pošiljajo mnogi navadne ameriške čeke v domovino. Ti pa nikakor niso pripravni za ljudi na deželi, ker so banke oddaljene in izplačajo take čeke v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na deželi in ne potujejo v Ameriko, je najbolje pošiljati denar navadnim potem v dinarjih, kateri se jim izplačajo na zadnji pošti brez neprilik.

Tudi za nabavo potnega lista — (pasa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konzula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške za razne listine in potni list se pa lahko plača tudi v dinarjih.

V Italiji in zasedenem ozemlju —

so veljavne povsem drugačne odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega zneska. Če je pa namenjen denar le za potovanje, je na nakaznici označiti vidno: Izplačati le, ako naslovnik potuje.

Vsled naraščujočih stroškov smo se morali odločiti prevrediti pristojbine za dolarska izplačila kakor sledi: Za izplačila do $25. računamo po 75 centov; od $25. naprej po 3%. to je po 3 cente od vsakega dolarja.

Na nakaznici naj bo vidno označeno: Izplačati v dolarjih.

Ta pristojbina je veljavna za dolarska izplačila v Jugoslaviji in Italiji.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St., New York City

Ali ste debeli?
Samo poskušajte to.

Tisočeri debeli ljudje so postali tanki, sledeč naročilu zdravnika, ki je priporočil Marmola Predpisne Tablete (Marmola Prescription Tablets) te neškodljive male uničevalce masti, napravljene po slavnem Marmola Predpisu (Marmola Prescription). Če ste predebeli, ne čakajte. Pojdite k lekarnarju in za en dolar, toliko stane po vsem svetu, vam da zavoj teh tablet Če hočete, jih pa lahko tudi dobite, ako pošljete to ceno na Marmola Company, 684 Garfield Bldg., Detroit, Mich. Hujšajte stalno in lahko brez utrudljivega vežbanja, ali stradanja ter ne pustite slabih učinkov. —Adv't.

POZOR ROJAKI!

Slovenski mesar v Pittsburghu, Penna.

FRANK ARCH

se priporoča vsem Slovencem po Pennsylvaniji. Razpošiljam domače suhe KLOBASE v zabojih. Najmanj 25 funtov v vsakem zaboju. Funt po 30c.

Razpošiljam tudi debele prašiče. Cena po dogovoru.

FRANK ARCH
5404 Butler St., Pittsburgh, Pa

Vsak pevec bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENE MATICE"

Za štiri moške glasove
Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi z notami.

Cena s poštnino $3.00

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York, N. Y

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja.
Vsebuje 308 strani.
Cena s poštnino $2.—
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St.
New York City, N. Y.

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Srčne pozdrave pošiljam vsem znancem in prijateljem pred odhodom v Jugoslavijo v okraj Krško. Predno se na morje podam, vam še roko podam vsem skupaj, kot tudi moj ljubi bratranec Frank in Mary Kodelica in Frank Andolšek. Srčne pozdrave pošiljam Johnu in Rezi Stipič ter otrokom, celi družini Anton Prah, družini Urban Picelj, družini Frank in Anton, Mary in Alojzij Mustar in se vam lepo zahvalim vsem skupaj, ki ste me lepo spremljali,, ko sem odhajal iz Lemont, Pa., na ulično karo. Najlepši se pa zahvalim mojemu ljubemu bratrancu Johnu Stipiču in njegovim otrokom, ki so me spremili z vlakom v Connellsville, Pa. Srčne pozdrave pošiljam tudi Franku in Mary Škeflane v Moon Run, Pa., Franku in Mary Bogolin ter Franku Vebčeviču, želeč, da bi tudi vi prišli za mnoj. Vsem skupaj pa želim vesele božične praznike in srečno novo leto. Rojakom, kateri nameravajo potovati v staro domovino, pa priporočam, da se zanesljivo obrnete na domačo tvrdko Frank Sakser State Bank, kjer boste najboljše postreženi in preskrbljeni z vsem, kar vam je potrebno za na pot v domovino, kot sem bil jaz. Potujem s parnikom "Majestic" 15. decembra. — Mihael Andrejaš iz Lemont Furnace, Pa.

Jaz spodaj podpisani in moja žena želiva vsem Slovencem in Hrvatom vse najboljše, predno se podava na parnik. Pozdraviva Franka in Mary Lošin ter otroke. Vsem prijateljem se za darove lepo zahvaljujeva. Živeli! — Frank Deanovich.

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem

Uprava "Glas Naroda"

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV
po znižani ceni

Kako sem se jaz likal. Spisal Jakob Alešovec.
Povest slovenskega trpina. V pouk in zabavo.
1., 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, $1.60

Ljubljanske slike. Spisal Jakob Alešovec.
Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70

Prihajač. Spisal Dr. Fr. Detela.
Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vso svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je.
Knjiga vsebuje 157 strani, .50

Juan Miseria. Spisal P. L. Coloma.
Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest.
Vsebuje 170 strani, .60

Ne v Ameriko. Spisal Jakob Alešovec.
Povest Slovencem v pouk. Po resničnih dogodkih sestavljen. Vsebuje 239 strani, .65

Darovana. Spisal Alojzij Dostal.
Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med krščanstvom in poganstvom pri starih Slovanih.
Vsebuje 149 strani, .40

Malo življenje. Spisal D. Fr. Detela.
Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično slikanih domačih značajih. —
Vsebuje 231 strani, .55

Jernač Zmagovač. Spisal Henrik Sienkiewicz.
Dve značilni povesti iz ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .40

Zadnja kmečka vojna. Spisal Avgust Šenoa.
Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se naši očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junaško umirali mučeniške smrti.
Vsebuje 378 strani, .70

POŠTNINA PROSTA

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

MARIJINA POVEST

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

26 (Nadaljevanje.)

— Da, če je kdo zacopran nobeno zdravilo ne pomaga.

— No, meni je nazadnje vseeno. Radoveden sem, kako bo vaša mati pogledala. Notar je naročen, in vsakdo v okolici ve, da se ima vršiti poroka 22. maja. — Odkašljal se je ter začel očitati svoji ženi: — In vsega tega si ti kriva. Nihče drugi kot ti.

Katarina se je pustila zmerjati. Niti z besedico ga ni prekiniti. Molčala je kot je tudi Jernej molčal.

Ona je slutila, zakaj je bil jezen. Če se bo poroka s Ciprijanom izjalovila, ne bo mogel povečati svojega posestva. Dišalo mu je imetje stare gospe Kolomer.

— Toda, Peter — mu je začela prigovarjati — saj bi se dalo na kak drug način urediti.

— Kako bi se dalo urediti? Sam jako radoveden.

— Če noče Marija nikogar drugega razen Jerneja, naj bo pa Jernej dedič.

— A, tako, tako? Salamensko si pametna.

— Zakaj pa ne? — je nadaljevala ženica. — Že večkrat se je zgodilo kaj takega. Le poglej pri Bordenavu in pri Kompajotu.

— Seveda. Pri obeh sta bila prvorojenca blazna.

— Prav imaš, toda pri nas je drugačen slučaj . . .

— Slučaj ali ne slučaj?. Jaz ne verujem v noben slučaj. Da bi takega lepega fanta, kot je Ciprijan, pustili na cedilu? Nikdar in nikoli. Zakaj bi ga zapostavljali? In kaj bi rekli ljudje? On je gospod. On se ne zna ukvarjati s kmečkim delom.

— Naj se pa nauči. Tudi Jernej se je moral naučiti.

— Seveda se je moral, ker je bil mlajši.

— Če bi bil Ciprijan malo skromnejši, bi se zadovoljil s petimi pristavami v Bardosu. Brez dela bi lahko živel.

— To bi bilo premalo zanj.

— Naj se pa omeji — je odrnila Katarina kateri je začel rasti pogum. Dobro premisli Pether. V naši hiši naj stanujeta Jernej in Marija. V poročni pogodbi naj se samo ime izpremeni. Namesto Ciprijana zapišite Jerneja.

Starec se je nekoliko pomiril.

— Tako bi že šlo nekako. Toda Ciprijan bi moral biti zadovoljen. Pa ne vem če bo. On edini ima pravico do vse dedščine.

— Ti si gospodar Ti odločuj.

— Seveda, jaz sem gospodar. Toda Ciprijan! Le pomisli, kaj bo rekel Ciprijan.

— Ker je Ciprijan velik gospod in izobražen človek, bo lahko kje druge dobil nevesto.

— Seveda jih lahko dobi, kolikor hoče. Tako lepega obraza in tako lepih rok nima nihče v sosedščini.

Pomislil je nekoliko ter rekel Mariji:

— Vse bi bilo dobro, če bi bila vaša mati zadovoljni. Meni je nazadnje že vseno. Sicer pa pojdimo sedaj. Se bomo v gostilni pogovorili. K "Zlati Raci" bomo šli. Ali veste, gospodična Marija, kje je ta gostilna?

— Ne, tega pa ne vem.

— No vas bom pa jaz odvedel tja. Jaz sem že jedel parkrat tam. — Vi ne veste, kako dobra rebrica imajo. Rebrica pa taka. — Pa tudi zmučen sem . . . Vso noč nisem zatisnil očesa. Kaj pa imaš pod pazduho, Katarina?

Mož sam ji je dal ugodno prilko, da ga potolaži.

— Malo darilce sem ti kupila — je odvrnila skromno. — Nisem vedela, da boš prišel za menoj. Večkrat si govoril, da bi imel rad daljnogled. Ali ga hočeš?

— Kaj? Daljnogled si mi kupila? — je vzkliknil Bruskal ves presenečen.

— Da in trgovec mi je rekel, da lahko vidiš ž njim kokoš na tri kilometre daleč.

— Nikar ne brij norcev — jo je zavrnil Bruskal ter začel odvijati zavoj.

— Ne, trgovec je rekel, da je res dober.

— Salament, ta pa ta! Koliko si dala zanj? Najbrž kakih sto frankov.

— Ne, manj.

— Razprodaja je bila — je pripomnila Marija. — Toda gospod Bruskal, ne bodite tako radovedni. Nihče ne sme vprašati koliko je veljala dorila. S tem, da bi izvedeli, bi skrvatilt vaši ženi vse veselje.

— No, pa naj bo, pa naj bo. Saj pravim, ženske so strašno potratne. Daj sem daljnogled. Ga bom jaz nosil. Na železniškem mostu go bom preiskusil.

Bruskal je bil naenkrat čisto ukročen.

Če bo mogel pregovoriti Ciprijana, se bo posestvo stare gospe Kolomer takoalitako spojilo ž njegovim. Edinole Jerneja ni mogel pojmiti. Kako je vendar mogel prevzeti svojemu bratu to lepo Parižanko? Toda ženske so ženske. Podobne so mladiki, o kateri človek nikdar ne ve, kakšen sad bo rodila.

— Sedaj pa pojdimo v božjem imenu — je rekel Bruskal. — Ti fant, seveda ne moreš iti z nami.

— Kaj pa če bi vi vprašali ravnatelja? — se je oglasila Marija

— Vsaka beseda je zastonj. Sicer bom pa že gledal, da te bodo v par dneh izpustili. Moj bratranec te je spravil sem in bratranec te mora spraviti odtod. Saj nisi preveč zadovoljen tukaj, kaj ne?

— Nič kaj posebno, oče — je odvrnil Jernej.

— Prenesto mi že kruli po želodcu! Le hitro, le hitro!

* * *

Gospa Kolomer je bila sporočila Ciprijanu, kaj ji je pisala Marija. Izza tistega časa je bil ves divji. Letal je semtertja kot brez glave in vedel, kaj bi počel.

Vedno bolj se mu je pa utrjevalo globoko v srcu prepričanje da je Marija zanj izgubljena.

— Neumna je — zblaznela je. — Pametna ne more biti, ker se je v norca zaljubila.

Najrajši bi odpotoval z očetom v Bordo, pa se mu je zdelo preveč poniževalno.

Vedno je pa bil na postaji in čakal vlakov.

Slednjič je ugledal očeta, ki je stopil iz vagona.

— No, oče kaj si sám prišel? — ga je vprašal zamolklo.

— Dober dan, Ciprijan! Da, sam sem prišel. Potovali smo pa skupaj.

— Kje sta pa ženski?

— Izstopili sta v Sames. Mati je šla z Marijo domov.

(Dalje prihodnjič.)

Jugoslavia irredenta.

Nov iredentističen list na Reki.

Z Reke poročajo: Dne 12. novembra je izšel tukaj nov list "La riscosta Adriatiaa". List poskuša širiti na naši obali iredentistično misel in italijanske osvajalne tendence. Posebno poudarja, da rapalska pogodba ne more veljati in da mora Italija s silo zavojevati Dalmacijo ter osvoboditi "neodrešene brate".

Pod obtožbo.

Iz Trsta poročajo: Italijanska justica si je zadnje dni nakopala na glavo novo sramoto. Proti ?rem listom v Julijski Krajini, in sicer proti "Edinosti", "Istarski Riječi" in "Učiteljskemu listu" je uvedena kazenska obravnava radi publikacije nekaterih člankov proti kulturni nesramnosti, ki jo je zagrešil rimski minister Gentile s svojim protislovenskim zakonom o šolah. Našteti listi so obtoženi, da so javno zasramovali ustavne naprave države in da so ščuvali slovensko prebivalstvo, spadajoče h kraljevini Italiji, k nepokorščini napram zakonu ministra Gentilija o preuredbi šol v novih pokrajinah. Oglejmo si ozadje te krivične obtožnice, ki je baš tako nekulturna, kakor naredba, ki jo je ptvzročila. Ko je izšla zloglasna Gentilijeva naredba o preustrojstvu šolstva v novih pokrajinah, je naše časopisje dalo luška ljudskemu ogorčenju nad skrajno nekulturnim, necivilizira?im in netaktnim početjem, ki ga je zagrešil prosvetni minister rimske vlade s tem, da je odpravil iz primorskih šol slovenščino in hrvaščino kot učni jezik. "Edinost", "Istarska Riječ" in "Učiteljski list" so priobčili članke: Ave Cæsar, Kalvarija našega ljudstva, Za naše šole!, Slovensko ljudstvo, Proti kulturnemu nasilju, Naskok na naše šole, Uraden dokument kulturnega nasilja, Ali se je minister Gentile sramoval ali kaj?. Kulturni kanibalizem, Perfidnost?, Kako je na Tirolskem, Borba za našo šolo = borba za kruh, Naša sveta dolžnost, Plat zvona, Kako drugod in kako pri nas, Ne dotikajte se naših šol!, Naša kalvarija, Dajte nam, kar nam je dala krivična Avstrija, Sursum corda! S članki so listi izrazili neskončno nezadovoljstvo in kulturen protest naroda, ki čuti kulturnejše, nego oni, v čegar okviru mu je dovoljeno negovanje kulture. Sedaj pa poglejmo, kaj je nato storila laška justica! Nastopila je radi teh protestov kot tožnik proti braniteljem najelementarnejših pravic jugoslovenskega naroda, ki živi v Italiji. To je pač perfidnost, ki je ni zmožen državni pravdnik v vsaki državi. Zdi se, da je v Italiji že postal običaj dveh izdaj pravice: ene za državljane lastne narodnosti, druge pa za podanike neitalijanske krvi. Danes je jugoslovensko časopisje v Italiji pod obtožbo radi tega, ker je branilo zahtevo po šolah v materinem jeziku, katere je Slovencem in Hrvatom dovoljevala stara avstrijska tiranija pod Habsburžani. Kar je torej ministrski predsednik Mussolini preklical, ko je razveljavil krivične odloke svojih prefektov v Vidmu, Tustu in Pulju glede dvojezičnosti našega časopisja, to hočejo sedaj zopet popraviti fašistovski matadorji pri italijanskih sodiščih. Treba je ugotoviti, da je to postopanje ravno tako nezaslišano, kakor naredba, s katero je minister Gentile odpravil slovenske in hrvatske šole. Omeniti moramo tu še eno zanimivost. O priliki obletnice fašistovskega pohoda v Rim je bila izdana obširna amnestija, s katero so bile odpuščene kazni za različne prestopke. V tej amnestiji se pomiloščenje radi tiskovnih prestopkov niti ne omenja. Ostanemo torej, kar se tega tiče, pri starem. Za tiskovne pregreške bo treba delati pokoro. Seveda, če bi amnestija veljala tudi za tiskovne delikte, ki so med kazenskimi zadevami priznano najnedolžnejši, ne bi mogla laška justica metati polen pod noge "Edinosti", "Istarski Riječi" in "Učiteljskemu listu". Tako pa se bodo morali uredniki teh listov zagovarjati pred sodiščem, ker so branili pravice, katere zahteva ves narod. Ali državni pravdnik meni, da bo s takim postopanjem rehabilitiral italijanski kulturni ugled pred svetom? Ali ne ve, da se kruto vara? Mar ne zna, da s svojim početjem dokazuje jugoslovenskim državljanom Italije in zunanjemu svetu samo eno: da Italija ni in noče biti pravična za vse svoje državljane v enaki meri?! Ali ve, da s tem pobija besede lastnega ministrskega predsednika, ki je pred kratkim odgovoril dekanu Štolfi, ko je prišel predenj s kraško deputacijo, da Italija zasluži, da se jo spoštuje in da bo tudi ona spoštovala nas kakor državljane?

Avtomobilska nesreča v Istri.

Dne 8. novembra sta se odpeljala uradnik tvrdke Abuja v Goriei Alojzij Sardoč in kletar Vincenc Blažič z avtomobilom v Istro po vino. Ko so v Izoli natovorili vino, so se odpeljali proti Bujam čez Umag. Na neki serpentini pa je avtomobil spolznil, ker je bila cesta vsled dežja mokra in blatna ter se prevrnil kakih pet metrov globoko pod cesto. Kletar Blažič, ki je padel pod avtomobil, je obležal mrtev, Sardoč in šofer pa sta odnesla le neznatne poškodbe.

Cerkvena vest.

Predsednik zgodovinskega društva v Mariboru, profesor teologije dr. Fran Kovačič, je imenovan za konzistorijalnega svetnika.

PAIN-EXPELLER

Mazilo velikega slovesa.

Za obolele sklepe in mišice
Zoper bolečine v prsih in hrbtu.
Če spravi revmatizem vaše mišice v klopčič.
Za pomirjenje bolestnih, skelečih zbodljajev nevralgije.
Za izpahke in odrgnenja.
Zoper bolesti in bolečine.
Vdrgnite ga — prepodite bolečino.
Imejte pri roki steklenico — nikdar ne veste, kdaj jo boste rabili.
35 in 70c. steklenica v lekarnah
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

ROYAL MAIL

Pooblaščena parobrodna črta od jugoslovanske vlade
Neposredna služba med
New Yorkom in Hamburgom
Cherbourgom in Southamptonom
"OHIO" "ORCA"
"ORDUNA" "ORBITA"

Ti parniki so v vseh ozirih novi in moderni. Priljubljeni so prekooleanskim potnikom ter so slavni vsled svojih privlačnih naprav, izborne službe, in kar je najvažnejše vsled udobnosti.

Uljudni strežniki nosijo na bele pogrnjene mize dobre, okusne in zadostne obede. Posebna pozornost je posvečena ženskam in otrokom.

Za podrobnosti vprašajte agenta v vašem mestu ali pa pri:
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
26 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

SANTAL MIDY
PREHLAD MEHURJA

MOŠKI! Zaščitite se Proti nalezenju
SANYKIT
Nabavite si najboljšo zaščito PREPREKA za MOŠKE
Velika tuba 35c. Kit (4's) $1
Veležalogarji ali
San-Y-Kit Dept: B
92 Beekman St., New York
Pišite za okrožnico.

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje, Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljani, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojca iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Izšel je
"Slovensko-Amerikanski Koledar"
za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Izšla je nova izdaja
'PESMARIGA GLAZBENE MATICE'
Zbori za štiri moške glasove.
Uredil MATEJ HUBAD

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje sledeče pesmi z notami:

1. Na dan; 2. res oženil bi se; 3. Kazen; 4. Kmečka pesem; 5. Vasovalec; 6. Na trgu; 7. Pesem o beli hišici; 8. Prošnja; 9. Dan slovanski; 10. Tihi veter od morja; 11. Še ena; 12. Povejte, ve planine; 13. Sijaj, solnčice; 14. Lahko noč; 15. Deklica mila; 16. Slanca; 17. Vabilo; 18. Pastirček; 19. Rožmarin; 20. Cerkvica; 21. Prošnja; 22. Imel sem ljubi dve; 23. Danici; 24. Savska; 25. Oblaček; 26. Planinska ro'a. 27. Hercegovska; 28. Ljubezen in pomlad; 29. Rožica i slavulj; 30. Naša zvezda; 31. Lahko noč; 32. Pod noč; 33. Kaj bi te prašal; 34. Bože pravde; 35. Na grobih; 36. Nad zvezdami; 37. Vabilo; 38. Usliši nas; 30. Na morju; 40. Pastir; 41. Slovenska zemlja; 42. Barčica; 43. Oblaček; 44. Utopljenka; 45. Potrkali na okno; 46. Glas Grobova; 47. Katrica; 48- Deklica, ti si jokala; 49. Jaz bi rad rudečih rož; 50. Zdravica; 51. V mraku; 52. Lepa naša domovina; 53. Vigred se povrne; 54. Vinska; 55. Oj dekle, kaj s tak žalostna; 56. Slanica; 57. Oj, te mlinar; 58. Pojdam v rute; 59. Slovenac. Srb, Hrvat; 60. Naša zvezda; 61. V slovo; 62. Izgubljeni cvet; 63. Sanak spava; 64. Glejte, kako umira pravični; 65. Naprej; 66. Kje dom je moj. 67. Hey Sloveni. 71. Domovini; 72. Sokolska; 73. Jadransko morje; 74. Popotnikova pesem; 75. Domovina; 76. Slovenski svet, ti si krasen; 77. U boj; 78. Večer na Savi; 79. Zrinsko, Frankopanka; 80. Što čutiš, Srbine tužni?; 81. Pobratimija; 82. Pomlad in jesen; 34. V tihi noči. 85. Milica; 86, Njoj; 87. Njega ni; 88. Pod oknom; 89. Prva ljubezen; 90. Lahko noč; 91, Pri oknu sva molče slonela; 92. Strunam; 93. Slovo; 94; Strunam; 95. Prošnja; 96. V ljubem si ostala kraji; 97. Pod oknom; 98. Ljubezen in pomlad; 99. Lahko noč; 100. Rastanek; 101. Svračanje; 102. Tam, gdje stoji; 103. Prelja.

Cena s poštnino $3.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street New York

Kretanje parnikov - Shipping News

22. decembra:
Berengaria, Cherbourg; Pres. Harding Cherbourg, Bremen; Andania, Cherbourg; Seiditz, Bremen; Zeeland, Cherbourg.

26. decembra:
Chicago, Havre; Pres. Adams; Cherbourg.

27. decembra:
Westphalia, Hamburg; Yorck, Bremen.

28. decembra:
Martha Washington, Trst.

29. decembra:
Canopc, Cherbourg, Hamburg; La Savoie, Havre; America, Cherbourg, Bremen; New Amsterdam, Boulogne.

2. januarja:
Pres. Monroe, Cherbourg.

3. januarja: Mount Clay, Hamburg; Sierra Ventana, Bremen.

5. januarja:
Aquitania, Cherbourg; Columbus, Bremen.

6. januarja:
Orduna, Cherbourg, Bremen.

8. januarja:
Duilio, Genoa; Bremen, Bremen.

9. januarja:
Rochambeau, Havre; Gothland, Cherbourg.

10. januarja:
Albert Ballin, Hamburg; Minnekahda Cherbourg, Hamburg.

12. januarja:
Majestic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.

16. januarja:
Pres. Wilson, Trst; Paris, Havre; Pres. Van Buren, Cherbourg.

17. januarja:
Suffren, Havre; Thuringia, Hamburg, Mongolia, Cherbourg; Muenchen, Bremen.

19. januarja:
Antonia, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen; Conte Verde, Genoa.

22. januarja:
Derfflinger, Bremen.

23. januarja:
Pres. Polk, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg, Hamburg.

24. januarja:
Deutschland, Hamburg.

26. januarja:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen; Veendam, Boulogne; Yorck, Bremen.

29. januarja:
Colombo, Genoa.

30. januarja:
Chicago, Havre; Stuttgart, Bremen.

31. januarja:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg.

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

NEW YORK-HAMBURG

Najkrajša pot v vse dele
JUGOSLAVIJE
Odplutja vsak teden z našimi razkošnimi parniki
RESOLUTE RELIANCE
ALBERT BALLIN DEUTSCHLAND
Parniki s 1, 2 in 3 razredom in znani "Mount Clay", "Cleveland", "Hansa" "Thuringia" in "Westphalia" s kabinami in 3. razredom.
CLEVELAND 20. dec. ob 10. dopoldne
Uspešna, uljudna služba, izborna kuhinja, prijetni in privlačni prostori.
UNITED AMERICAN LINES
39 Broadway, New York
Ali pooblaščeni krajevni zastopniki.

V IN IZ JUGOSLAVIJE
14 ogromnih hitrih potniških parnikov
plove s progo
Canadian Pacific
Neposredna služba
HAMBURG
Cherbourg Southampton Glasgow Antwerp Liverpool

Kadar potujete v Jugoslavijo, ali ako želite dobiti katerega svojih rojakov ali prijateljev k sebi, obrnite se na CANADIAN PACIFIC

KRATKA MORSKA PROGA V EVROPO — SAMO ŠTIRI DNI NA ODPRTEM MORJU

Za potne listke in nadaljna pojasnila, se obrnite na lokalne agente, ali na glavne agente Canadian Pacific, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu.

Canadian Pacific Steamships

COSULICH LINE
Naravnost v Jugoslavijo
Edino direktno spomladno odplutje
Otvoritvena vožnja znanega
MARTHA WASHINGTON — 29. dec.
PRESIDENTE WILSON — 16. jan.
v Dubrovnik ali Trst.
Železnina v notranjost zmerna. Nobenih vizelev. Vprašajte pri bližnjem agentu ali pri
PHELPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

Kje je moj mož MARKO KOSMUS? Lansko leto je bil še v Rockwood, Pa., zdaj pa nič ne vem, kje je. Če kdo ve, naj mi poroča, ali naj se sam javi. — p. Sevnica ob Savi, Slovenia, Marija Kozmus, Ostrešja št. 39. Jugoslavia. (13-14—12)

POZOR, SLOVENKE!

Slovenec, star 33 let, bi se rad seznanil s Slovenko, dekletom ali vdovo brez otrok, v starosti 25—30 let. Samo poštena in resno misleča naj se javi ter obenem naj pošlje sliko, katero na zahtevo vrnem. Naslov: Frank Turk, 101 Bay Way, Elizabeth, N. J.

POZOR, JUGOSLOVANKE!

Seznaniti se hočem s Slovenko ali Hrvatico, katera si želi svoj dom. Pri meni dobi službo gospodinje. Ne oziram se, če je vdova ali ločena. Dobra gospodinja mora biti, stara od 38 do 46 let. Več podrobnosti se izve pismeno Ponudbe pošljite na naslov: J. P., Box 195, Holloway, Ohio. (13-15—12)

Prav vsakdo—
kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
mali oglasi
v "Glas Naroda".

DR. LORENZ

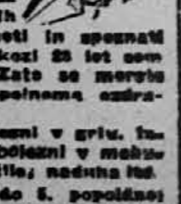

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebne skušnje pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane; oslabelost; živčne in bolezni v mehurju, ledicah, jetrah, želodcu; rmenico revmatizem; katar; zlate žile; naduha itd.

Uradne ure: V ponedeljek; sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 9. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.